

แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 2

โดย
นางสาวสุพัตรา ชันทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT GUIDELINE FOR EDUCATION EFFECTIVENESS OF SCHOOL
UNDER LAMPHUN EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (DEVELOPMENT EDUCATION)
Department of Education Foundations
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2019
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

58260312 : พัฒนศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทฉบับคิด

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, การจัดการศึกษา

นางสาว สุภัตรา ชันทอง: แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร. นพพร จันทร์นำชู

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2) 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือครูและผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 โดยหาขนาดของตัวอย่างจากการใช้โปรแกรม G*Power ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 อำนาจการทดสอบ 0.95 จะได้ขนาดของตัวอย่าง จำนวน 350 คน ผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะจง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ระดับปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบริหารงานบุคคล ด้านงานบริหารทั่วไป ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์สหสัมพันธ์ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 64.69 มีอายุ 30-45 ปี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 46.88 มีตำแหน่ง ครู คศ.2 จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.38 ด้านประสบการณ์การทำงาน มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 28 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 70.63
2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ
3. ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านงบประมาณ และด้านบริหารบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน รองลงมา ด้านวิชาการ และด้านบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ย ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านผู้เรียน ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีสุขภาพที่ดี มีความรู้และทักษะในการทำงาน ทักษะในการประกอบอาชีพ ด้านผู้สอน ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ให้ตรงตามมาตรฐานและทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นตามหลักสูตรเป็นแบบอย่างที่ดีและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้ ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี มีความยุติธรรมผู้บริหารบริหารงานด้วยความโปร่งใส ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียนโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้เรียน มีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและสามารถร่วมกับชุมชนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้

58260312 : Major (DEVELOPMENT EDUCATION)

Keyword : EFFECTIVENESS, EDUCATIONAL MANAGEMENT

MISS SUPATTRA KHUNTONG : THE DEVELOPMENT GUIDELINE FOR EDUCATION
EFFECTIVENESS OF SCHOOL UNDER LAMPHUN EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2
THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR NOPPORN CHANTARANAMCHOO, Ed.D.

This research is proposed to 1) study the levels of educational management effectiveness of schools in Lamphun primary educational service area region 2, 2) compare the levels of educational management effectiveness of schools in Lamphun primary educational service area region 2, categorized by individual factors, 3) study the influential factors of educational management effectiveness levels of schools in Lamphun primary educational service area region 2, and 4) study methods to develop educational management effectiveness of schools in Lamphun primary educational service area region 2. The sample was accumulated by using G*Power program, allowing 5 percent of errors and 0.95 power analysis, leading to 350 participants of key performance. There are 6 school principals interviewed purposively. The equipment was questionnaires of individual factors, principal administration factors, student factors, instructor factors, school environment factors, levels of educational management effectiveness factors, academic factors, budget factors, human resource factors, general administration factors, and additional comments and advice on levels of educational management effectiveness. The adapted statistics are frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation analysis using Pearson's Correlation Coefficient, stepwise multiple regression analysis, and content analysis.

The results of this research are as follow:

1. Most individual factors of participants are 207 women; 64.69 percent, 150 teachers with 30-45 years of age; 46.88 percent, 110 Professional Level Teachers (K 2 Teachers); 34.38 percent, 92 teachers with 5-10 years of experiences; 28 percent, and 226 teachers with Bachelor's degree; 70.63 percent.
2. The overall influential factors of educational management effectiveness levels of schools in Lamphun primary educational service area region 2 are at the most. Considering the categorized factors, principal administration factors are the first, instructor factors are the second, and student factors are the last.
3. The overall levels of educational management effectiveness of schools in Lamphun primary educational service area region 2 are at the most. Considering the categorized factors, budget factors and human resource factors are in the same average level, and academic factors and general administration factors are the second.

The development guideline for education effectiveness of school under Lamphun Educational Service area office 2: students are diligent, skillful, and knowledgeable in their jobs; teachers have standardized planning skills and are able to provide good advice and be their students' role model; principals are excellent role models and able to manage honest jobs; school environments are well-prepared as knowledge resources for all students and people in the community.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยการให้ความช่วยเหลือแนะนำของ รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร จันทรนาชู ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้กรุณาที่ให้คำแนะนำข้อคิดเห็นตรวจสอบให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านและแก้ไขร่างวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.รัชฎาพร เกตานนท์ แนวแห่งธรรม ที่กรุณาให้เกียรติเป็นประธานโดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณธิดา เหล่าพวงศักดิ์ เป็นกรรมการ ในการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมถึงเจ้าหน้าที่ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ให้ความสะดวกด้านอำนวยความสะดวก และประสานงาน ในการทำวิทยานิพนธ์ให้ผู้เขียนตลอดมา ตลอดจนค้นคว้าหาข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของผู้เขียนครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายนี้ผู้เขียนขอขอบคุณกำลังใจจากครอบครัวในการจัดทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้เขียนขอให้เป็นกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้เขียน ตลอดจนครูอาจารย์ ที่ให้ความรู้จนสามารถให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สุพัตรา ชันทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิด เกี่ยวกับการจัดการศึกษา.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
วิธีการวิจัย.....	50

ประชากรและตัวอย่าง	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	58
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2.....	59
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2.....	61
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2.....	65
ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2.....	69
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2.....	76
ตอนที่ 6 แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2.....	84
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	89
สรุปผลการวิจัย	89
อภิปรายผลการวิจัย	93
ข้อเสนอแนะ	97
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	97
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	98
รายการอ้างอิง.....	99

ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย	105
ภาคผนวก ข หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	107
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (IOC).....	111
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	117
ภาคผนวก จ หนังสือขอทดลองเครื่องมือวิจัย.....	124
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	126
ภาคผนวก ช รายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	128
ประวัติผู้เขียน	130

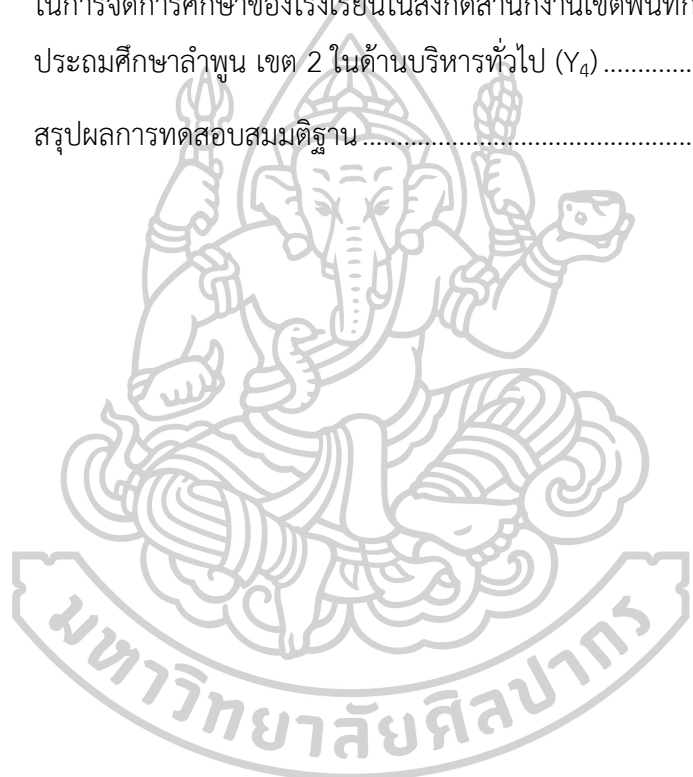

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	สถานศึกษาในสังกัด สพฐ. จำแนกตามขนาดจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2560	36
ตารางที่ 2	ค่า effect size ค่า α err prob และค่า Power ($1-\beta$ err prob) ในกำหนดขนาดของตัวอย่าง	51
ตารางที่ 3	ประชากรและตัวอย่าง.....	51
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	59
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	59
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่ง.....	60
ตารางที่ 7	จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	60
ตารางที่ 8	จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	61
ตารางที่ 9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านผู้เรียน	61
ตารางที่ 10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านผู้สอน	62
ตารางที่ 11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านผู้บริหาร	63
ตารางที่ 12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ของโรงเรียน.....	64
ตารางที่ 13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัย โดยรวมทุกด้าน.....	64
ตารางที่ 14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ในโรงเรียน ด้านวิชาการ.....	65
ตารางที่ 15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ในโรงเรียน ด้านงบประมาณ.....	66
ตารางที่ 16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ในโรงเรียน ด้านบริหารบุคคล.....	67

ตารางที่ 17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ในโรงเรียน ด้านบริหารทั่วไป.....	68
ตารางที่ 18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ในโรงเรียน โดยรวมทุกด้าน	69
ตารางที่ 19	การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามเพศ	70
ตารางที่ 20	การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามอายุ.....	71
ตารางที่ 21	การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง	72
ตารางที่ 22	การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน	74
ตารางที่ 23	การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	75
ตารางที่ 24	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 4 ด้านกับประสิทธิผล ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2	77
ตารางที่ 25	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผล ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในภาพรวม (Y_{tot})	78
ตารางที่ 26	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผล ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านวิชาการ (Y_1).....	79

ตารางที่ 27	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผล ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านงบประมาณ (Y ₂)	80
ตารางที่ 28	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผล ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านบริหารบุคคล (Y ₃)	81
ตารางที่ 29	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผล ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านบริหารทั่วไป (Y ₄)	82
ตารางที่ 30	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	83

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	แสดงการนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับบทบาทของบุคลากรในการจัดการเรียนรู้	25
ภาพที่ 2	แผนที่แสดงเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2	34
ภาพที่ 3	แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	49
ภาพที่ 4	สรุปแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2	88

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมาส่งผลให้การจัดการศึกษาในทุกๆระดับ ทุกประเภทต้องดำเนินการจัดการศึกษาโดยยึดพระราชบัญญัติการศึกษาฉบับนี้เป็นหลักโดยในมาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในปีพ.ศ. 2558 ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งในกลุ่มประเทศอาเซียนมีจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกันในการยกระดับการแข่งขันของภูมิภาคการร่วมแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างกันนำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน (single market) เพื่อรองรับการปรับตัวการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการการลงทุนและแรงงานเสรีโดยเฉพาะการพัฒนามาตรฐานทางการศึกษาร่วมกันของสถาบันการศึกษาในภูมิภาคและการรับรองระบบเทียบหน่วยกิตระหว่างกัน จะนำไปสู่การขยายโอกาสทางการศึกษาของบุคลากรในภูมิภาคมากยิ่งขึ้นประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้เป็นมาตรฐานเทียบกับอาเซียนหรือนานาชาติตลอดจนเตรียมความพร้อมประชากรวัยเรียนให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหมายความว่าเรียนรู้เพื่อให้ได้วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องให้ได้ทั้งสาระวิชาและได้ทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ เพื่อความสำเร็จทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ม.ป.ป.)

จากสภาพการศึกษาของไทยในปัจจุบัน พบว่ายังมีปัญหาหลายด้านทั้งที่เป็นปัญหาสะสมและการแก้ไขสภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เช่น การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน หรือในสถานศึกษายังคงยึดตามกรอบแนวคิดเดิมเพื่อเน้นในการสอบ การท่องจำ และการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลาย ทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนไทยยังคงไม่ก้าวหน้า และย่ำอยู่กับที่ เกิดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมและเกิดการพัฒนาโดยตรงกับนักเรียนค่อนข้างน้อย แม้จะมีหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน แต่ก็ยังไม่เห็นผลเป็น

รูปธรรมเท่าใดนัก รวมถึงการเข้ารับการศึกษาไม่กว้างขวาง ไม่ทั่วถึง และไม่เป็นธรรม เกิดความเหลื่อมล้ำในโอกาสการเข้ารับการศึกษา และคุณภาพการศึกษาที่ได้รับ ก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ต้องมีการปฏิรูป การศึกษาขึ้น รวมถึงการเรียนการสอนไม่ได้เน้นความสามารถสากลเท่าที่ควร ขาดการอบรมบ่มนิสัย ไม่ได้ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและภูมิปัญญาไทยอย่างเพียงพอ ทั้งนี้เพราะคุณภาพครูส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐาน และหลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียนเน้นวิชาและครูเป็นตัวตั้ง ไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน การเรียนการสอนไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เน้นการท่องจำ แต่ไม่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำให้เด็กนักเรียนสมัยใหม่คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ไม่เป็น รวมทั้งการศึกษาแปลกแยกจากสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม การศึกษาที่จัดอยู่ในปัจจุบันเป็นการศึกษาแบบแยกส่วน ไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในสังคม อีกทั้งการศึกษาขาดการบูรณาการเชื่อมโยงกับด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมเข้าไปในกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาอ่อนด้อยทางคุณภาพ และจริยธรรม และขาดความภูมิใจในศิลปะ และภูมิปัญญาไทย ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการดำรงอยู่ และความมั่นคงสภาพของชาติไทย (เทอดศักดิ์ ไชยสมปาน, 2558)

อีกทั้งความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เกิดขึ้นรายจังหวัด ทำให้โอกาสการเข้าถึงระบบการศึกษาที่มีคุณภาพยังเป็นปัญหา ผลการศึกษาโดยยูเนสโก ปี 2554 พบว่ารายจ่ายงบประมาณแผ่นดินด้านการศึกษาของไทย คิดเป็น 24% ของงบประมาณแผ่นดิน หรือประมาณ 500,000 ล้านบาท/ปี ซึ่งสูงเป็นอันดับ 2 ของโลก และหากมีการเฉลี่ยงบประมาณรายจังหวัดจะอยู่ที่ 6,500 ล้านบาท/ปี แต่งบประมาณเหล่านี้ 95% ถูกกำหนดการใช้จ่ายจากส่วนกลางเป็นรายจ่ายประจำ เช่น เงินเดือน ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง เหลือเพียงงบประมาณราว 5% ที่โรงเรียนสามารถพิจารณาใช้พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ด้วยตนเอง ขณะที่งบท้องถิ่นในการอุดหนุนการศึกษา ประมาณ 96,284 ล้านบาท ถูกใช้ไปกับโรงเรียนสังกัดท้องถิ่นเองมากกว่าตบโจทย์การศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม ดังนั้นหลายพื้นที่ในประเทศไทยจึงได้ริเริ่มกลไกทำงานระดับจังหวัดในรูปแบบของสภาการศึกษาจังหวัด จากความร่วมมือของหลายหน่วยงานและมีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อเป็นฐานการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานด้านการศึกษาในจังหวัดอย่างก้าวกระโดดในอนาคต ดังตัวอย่างโมเดลสภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ ภูเก็ต และกาญจนบุรี เป็นต้น (ไกรยศ ภัทราวาท, 2557)

ปัญหาคุณภาพทางการศึกษาเป็นอีกปัญหาใหญ่ปัญหาหนึ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ในยุคที่โลกก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการสื่อสารและเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสารที่ง่ายขึ้นการเรียนการสอนเปิดกว้างมากขึ้นแต่ประเทศไทยยังประสบปัญหาเด็กอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องแก้ไขเป็นอันดับแรกสภาพปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา พบว่า สังคมโลกในอนาคตที่ส่งผลต่อสังคมไทยจะเป็นสังคม 3 ลักษณะ คือ

สังคมแข่งขันที่ใช้ความรู้เป็นฐานของการพัฒนาและการแข่งขันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ในยุคเศรษฐกิจ-สังคมฐานความรู้สังคมสิทธิมนุษยชน สิทธิมนุษยชนจะได้รับความสำคัญมากขึ้นในสังคมไทยจากการบังคับใช้กฎหมายที่มีความชัดเจนเพิ่มมากขึ้นสังคมพอเพียง จากสภาวะการแข่งขันและวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องในอนาคต ทำให้สังคมไทยต้องหันมาให้ความสำคัญในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจังเพิ่มมากขึ้นเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันทางชีวิตและสังคมเศรษฐกิจในอนาคตจะเป็นเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันอย่างรุนแรงและมีความระมัดระวังมากขึ้น จะมีลักษณะความเป็นโลกาภิวัตน์การเคลื่อนย้ายเศรษฐกิจมายังเอเชียลักษณะการผลิตและการบริการที่คำนึงถึงความเชี่ยวชาญที่เน้นขึ้นส่วนมากขึ้นตามความถนัด ความชำนาญเฉพาะคุณภาพและราคายุติธรรมองค์กรประสิทธิภาพ การเรียนรู้ แรงงานที่มีความรู้การจัดการความรู้การวิจัยและพัฒนาให้ความสำคัญกับทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น ส่งผลให้เกิดทั้งเศรษฐกิจแข่งขันและเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเมืองการปกครอง สถานการณ์โลกจากอดีตส่งผลถึงปัจจุบัน ทำให้อนาคตจะเกิดการรวมตัวของประเทศต่าง ๆ และปกป้องผลประโยชน์ประเทศของตนมากขึ้น

การเพิ่มความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพ สิทธิมนุษยชน การปกครองที่คำนึงถึงการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยควบคู่กับความโปร่งใสและการตรวจสอบจากภาคประชาชนจะมีความสำคัญมากขึ้นในด้านประชากรพบว่า จำนวนประชากรวัยเรียนจะลดลงถึงร้อยละ 25 ในอีก 15 ปีข้างหน้า แนวโน้มของผู้สูงอายุมากขึ้น สัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปจะเพิ่มสูงขึ้น ขาดทักษะพื้นฐานการอ่านออกเขียนได้ และ 2 ใน 3 เป็นสตรี และการเคลื่อนย้ายประชากรเคลื่อนย้ายกันอย่างเสรีเกิดการงานข้ามชาติและข้ามถิ่นและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต ขณะเดียวกันการกระจายตัวของประชากรโลกมากกว่าร้อยละ 60 จะอาศัยอยู่ในเมือง ทำให้ภาวะความเป็นเมืองเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อการวางแผนและการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายที่เปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

จะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (มะลิวัลย์ จิตรอารุณ, 2550) และนอกเหนือจากนั้น เพื่อให้การดำเนินการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้พัฒนาไปอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ทุกระดับต้องมีการบริหารจัดการที่แข่งขันเอาจริงเอาจังในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่จะผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ทั้งในส่วนที่เป็นโครงสร้างองค์กร ภารกิจขององค์กร และพฤติกรรมของบุคลากรในองค์กร (ไพศาล เกิดขาว, 2546)

สำหรับการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลนั้นโรงเรียนเป็นองค์การหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิผลในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นตัวบ่งชี้ว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ (พิมพรรณ สุริโย, 2552: 22) ก็คือประสิทธิผลด้านปัจจัยในการจัดการศึกษาทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชน ซึ่งการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกจากจะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีทักษะการคิด วิเคราะห์แล้ว ยังปลูกฝังให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้นั้นไปปฏิบัติให้เกิดผลด้วย ซึ่งวัดได้จากการประเมินประสิทธิผลโรงเรียนซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นเพื่อดูความแตกต่างระหว่างความคาดหวังหรือเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผลลัพธ์จากการปฏิบัติงาน (วิจลน์ โกษาแสง, 2548: 45) การประเมินว่าโรงเรียนใดว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่จึงควรเปรียบเทียบระหว่างวัตถุประสงค์ของโรงเรียนกับผลการดำเนินงานนั้น ๆ (Madaus and others, 1980) ดังนั้นโรงเรียนจะมีประสิทธิผลถ้าผลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตั้งไว้บรรลุตามเป้าหมายหรือเกินเป้าที่ตั้งไว้ (Hoy and Miskel, 2005: 276) และการวัดผลประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นสิ่งสะท้อนถึงประสิทธิผลของการจัดการศึกษาว่ามีประสิทธิผลโดยรวมและจำแนกในแต่ละด้านว่าเป็นอย่างไร เพื่อที่ว่าจัดการศึกษาที่ดีและมีประสิทธิผลจะส่งผลเพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ซึ่งจะสร้างโอกาสให้คนไทยทุกคนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ให้ก้าวทันกับโลกยุคข้อมูลข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่ มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองให้ทุกองค์กรและทุกส่วนในสังคมมีความใฝ่รู้และพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ มุ่งให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ยิ่งขึ้นต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, พ.ศ. 2552: 16)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553 อยู่ในกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 165 หมู่ 6 บ้านดอยก้อม ตำบลบ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน รับผิดชอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ครอบคลุมเขตพื้นที่บริการ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านโฮ้ง จำนวน 20 โรงเรียน อำเภอลี้ จำนวน 44 โรงเรียน อำเภอทุ่งหัวช้าง จำนวน 18 โรงเรียน และอำเภอเวียงหนองล่อง จำนวน 12 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2, 2557) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 นั้น มีความหลากหลาย

ทั้งทางด้านภูมิประเทศ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ และมีผลการดำเนินงานสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบางรายวิชาเพิ่มขึ้น และมีการจัดแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นนักพัฒนาศึกษาและเป็นบุคลากรครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดลำพูน จึงสนใจที่จะศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดลำพูน เขต 2 ซึ่งตามพื้นที่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 นั้น มีความหลากหลายทั้งทางด้านภูมิประเทศ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์แต่ผลการจัดการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีผลการดำเนินงานสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อยู่ในระดับที่ดี และมีการจัดแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาอย่างไรซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลและเป็นประโยชน์ในการวางแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ระดับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 เป็นอย่างไร
2. ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นอย่างไร
3. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 มีอะไรบ้าง
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน จะมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ด้านผู้บริหาร ด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร (population) ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำนวน 927 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2, 2560)

ตัวอย่าง (sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 โดยหาขนาดของตัวอย่างจากการใช้โปรแกรม G*Power ได้ขนาดของตัวอย่าง จำนวน 320 คน

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) โดยใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะจง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ทยโย โรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยยะวงศาอุปถัมภ์ โรงเรียนบ้านห้วยแพ่ง, โรงเรียนบ้านแม่ลาน โรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย และโรงเรียนบ้านหนองปลาสะวาย จำนวน 6 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย
 - 1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งประสบการณ์ในการทำงาน
 - 1.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ขอบเขตด้านเวลา

เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2561

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการศึกษา หมายถึง การใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายสำหรับพัฒนาผู้เรียน ให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรและประสิทธิผลการจัดการศึกษา

ประสิทธิผลหมายถึง ความสามารถของบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ที่สามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ

ด้านงานวิชาการ หมายถึง การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้รวมถึง การวัดผล ประเมินผล วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ

ด้านงานงบประมาณ หมายถึง การจัดทำและเสนอของบประมาณการจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินรวมถึงผลการดำเนินงาน การบริหาร การเงิน พัสดุและสินทรัพย์ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ด้านบริหารงานบุคคล หมายถึง การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบ วินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

ด้านบริหารงานทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนประกอบด้วยโรงเรียนระดับประถมศึกษาและขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 ประกอบด้วย 4 อำเภอ คือ อำเภอบ้านโฮ่ง อำเภอเวียงหนองล่อง อำเภอเถิน และอำเภอทุ่งหัวช้าง

มาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 หมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษา หมายถึง องค์ประกอบของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการศึกษาของโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน หมายถึง บริบท สภาพสิ่งแวดล้อมภายใน สถานศึกษา อาคารเรียน บรรยากาศการเรียนรู้ภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง บทบาทของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนา ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ปัจจัยด้านผู้เรียน หมายถึง บทบาทของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผล การจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง บทบาทของครูผู้สอนที่มีต่อการพัฒนาประสิทธิผล การจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2
2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามปัจจัยองค์ประกอบการจัดเรียนรู้ ที่ต่างกัน
3. ทำให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2
4. ทำให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดลำพูน
5. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต่อไป

บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลและประสิทธิผลการจัดการศึกษา
3. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิด เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาชาติ ดังนั้นการให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่คนในชาติจึงเป็นหน้าที่สำคัญของรัฐ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานจึงเป็นกระบวนการที่จะขับเคลื่อนการศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้

ความหมายของการจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 6, อ้างถึงใน นันทรัตน์ ปีสาร, 2547) มีจุดมุ่งหมายที่กล่าวว่า การศึกษาเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน และการให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเน้นการส่งเสริมศาสนา และสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

นันทรัตน์ ปีสาร (2547) กล่าวว่า การจัดการศึกษาคือการดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุตามความมุ่งหมาย หรือจุดมุ่งหมาย เพื่อให้บุคคลมีความรู้ มีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาด มีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ ตลอดจนมีสุขภาพอนามัยและจิตใจที่ดีพร้อมที่จะบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคมต่อไป

การจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน(สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป.: 7) กระทรวงศึกษาธิการได้ขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนเพื่อให้ประชาชนทุกคนทุกวัยมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีผู้ได้รับการศึกษาเพิ่มจำนวนมากขึ้นในแต่ละระดับการศึกษา ดังนี้

ระดับการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเตรียมความพร้อมด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์สังคมและสติปัญญาให้กับเด็กก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษาซึ่งที่ผ่านมากระทรวงศึกษาธิการสามารถจัดการศึกษาในระดับนี้ในระบบโรงเรียนปีการศึกษา 2552 จำนวน 1,780,074 คน คิดเป็นร้อยละ 74.33 ของประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี (จำนวน 2,394,796 คน) เนื่องจากรัฐบาลได้มีนโยบายเรียนฟรี 15 ปีที่ครอบคลุมถึงระดับการศึกษาปฐมวัย

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 49 ที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรมความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐานโดยเน้นการอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็นมีทักษะชีวิต และสามารถแก้ปัญหาได้

การวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบภายในของสถานศึกษา เช่น ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาดำเนินไป ได้ด้วยดี คือผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องระดมสรรพกำลังบุคลากรทุกฝ่ายตั้งแต่ ผู้สอน ผู้เรียน กรรมการสถานศึกษา และชุมชน มาร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ เพื่อกำหนดทิศทาง หรือวิสัยทัศน์ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จัดทำแผนปฏิบัติการ การดำเนินงานตามแผน การนิเทศติดตามผล และการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษากระบวนการต่าง ๆ ดังกล่าวถือว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้นำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา

จะเห็นได้ว่าผู้บริหารได้ใช้กระบวนการวิจัยมาดำเนินการบริหารสถานศึกษา เริ่มตั้งแต่ การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อกำหนดทิศทาง/วิสัยทัศน์ จัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษา/แผนปฏิบัติการ กำกับ ดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

ในกรณีที่ประเมินผลการดำเนินงานแล้วพบว่ามีปัญหารุนแรงหรือพบเรื่องที่ควรได้รับการพัฒนา ผู้บริหารจะต้องทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานดังกล่าวในระหว่างขั้นตอนที่ 4 ของ การดำเนินงาน โดยมีขั้นตอนวิจัย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหา/พัฒนา
2. วางแผนแก้ปัญหา/พัฒนา
3. จัดกิจกรรมแก้ปัญหา/พัฒนา
4. เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการแก้ปัญหา/พัฒนา

เมื่อสรุปผลการแก้ปัญหา/พัฒนา เสร็จแล้วขั้นต่อไปคือการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเมินในขั้นตอนที่ 4 ของการดำเนินงานบริหารอีกครั้ง ถ้าพบว่าไม่มีปัญหา จึงจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบหรือเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อไป

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งในประเทศไทยได้มีการจัดแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 ไว้เช่นกัน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล

ในโลกยุคปัจจุบัน ในการทำงานใด ๆ มักมีการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เพื่อให้ผลของการทำงานเกิดประสิทธิผลเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

Etzioni (1964) ให้ความหมายของประสิทธิผลขององค์การว่า หมายถึง ขนาดของความสามารถขององค์การในการที่จะสามารถทำงานบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ส่วน Schein (1970) ให้ความหมายของประสิทธิผลขององค์การว่า หมายถึง สมรรถนะ (Capacity) ขององค์การในการที่จะอยู่รอด (Survive) ปรับตัว (Adapt) รักษา สภาพ (Maintain) และเติบโต (Grow) ไม่ว่าองค์การนั้นจะมีหน้าที่ใดต้องการให้ลูกลงประสิทธิผลขององค์การจะมีขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่า องค์การสามารถทำประโยชน์จากสภาพแวดล้อมจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดอยู่เบื้องหลังควบคู่กับประสิทธิผลก็คือ ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งหมายถึง การมีสมรรถนะสูงสามารถมีระบบการทำงานที่ก่อให้เกิดผลได้สูงโดยได้ผลผลิตที่มี มูลค่าสูงกว่ามูลค่าของทรัพยากรที่ใช้ไป (ธงชัย สันติวงษ์, 2533, อ้างถึงใน วชิรวัชร งามละม่อม)

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จ, ผลที่เกิดขึ้น

วชิรวัชร งามละม่อม (2559) ได้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน นั้น คือผลสำเร็จอันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติงานตามโครงการ หรือแผนงานนั้นตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่ได้ตั้งไว้ หรือได้คาดหวังไว้ โดยหากนำมาศึกษาแล้วจะพบว่าประสิทธิ ผลนั้น หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นแล้วตัวเราคิดหรือวางแผนที่จะประกอบกิจการใดแล้วสามารถทำกิจการนั้นให้สำเร็จได้ตามที่คิดหรือวางไว้ เรียกว่า การทำงานนั้นมีประสิทธิภาพแนวความคิดสมัยใหม่ ในการจัดกิจการงานจะเริ่มต้นที่การตั้งจุดสำเร็จของงาน นั่นคือ ในการวางแผนงานนั้น ณ จุดเริ่มต้นของงานจะมีการตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์กันว่าผลสำเร็จที่เราต้องการนั้นคืออะไร

ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง การที่ดำเนินโครงการหรืองานอย่างหนึ่ง อย่างไรก็ดีแล้ว และปรากฏว่าผลเกิดขึ้น (Outcomes) หรือผลผลิตที่เกิดขึ้น (Output) ณ ระดับหนึ่งระดับใดที่เป็น เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีการใช้ทรัพยากร (Resources) หรือปัจจัยนำเข้า (Inputs) มากน้อยเพียงใด ถ้าใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้มาดำเนินการในโครงการหรืองานได้น้อยที่สุด และ ผลที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ การดำเนินโครงการนั้นจะมี ประสิทธิภาพสูงสุด (ทั้งนี้โดยการเปรียบเทียบโครงการแต่ละโครงการที่สามารถดำเนินการแล้วบรรลุ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดได้เหมือนกัน) ในทางตรงกันข้ามโครงการใดแม้ว่าจะสามารถ ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้เหมือนกันก็ตามแต่ใช้ทรัพยากรหรือปัจจัย นำเข้ามากกว่าโครงการอื่น ๆ โครงการนั้นก็ไม่ใช่โครงการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

สำหรับวิธีในการทดสอบการบริหารที่ดีก็คือการดูความสามารถในการจัดองค์การ (Organize) และการใช้ทรัพยากรที่หาได้ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และรักษาระดับการปฏิบัติที่มี ประสิทธิภาพไว้ให้ได้สิ่งสำคัญในที่นี่คือ ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ซึ่งในปัจจุบันมักเป็นที่ยอมรับ กันอย่างกว้างขวางว่าแนวความคิดเรื่องประสิทธิภาพ คือ ตัวการที่จะเป็นเครื่องมือตัดสินในขั้นสุดท้าย ว่าการบริหารและองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่ เพียงใด อย่างไรก็ตาม คำว่าประสิทธิภาพยังมีความแตกต่างกันอยู่ในความเข้าใจของนักวิชาการต่างสาขากัน สำหรับนักเศรษฐศาสตร์หรือนักวิเคราะห์ทางการเงิน ประสิทธิภาพขององค์การ (Organization Effectiveness) มีความหมาย อย่างเดียวกันกับผลกำไร (Profit) หรือผลประโยชน์จากการลงทุน (Return on Investment) สำหรับ ผู้จัดการฝ่ายผลิต ประสิทธิภาพมักหมายถึงความถึงคุณภาพหรือปริมาณของผลผลิตที่เป็นสินค้าหรือ บริการ สำหรับนักวิทยาศาสตร์การวิจัยประสิทธิผลอาจดูจากความในรูปของจำนวนสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ หรือ ผลผลิตใหม่ ๆ ขององค์การ และสำหรับนักสังคมศาสตร์ ประสิทธิภาพมักหมายถึงความถึงคุณภาพ ของชีวิตการทำงาน ภรณ์ มหามานนท์ (2529) ยังมีความเห็นอีกว่าประสิทธิภาพขององค์การจะมีขึ้นได้ ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่าองค์กรสามารถทำประโยชน์จากสภาพแวดล้อมจนบรรลุผลสำเร็จตาม เป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดที่อยู่เบื้องหลังควบคู่กับประสิทธิภาพคือความมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายถึงการมีสมรรถนะสูงสามารถมีระบบการทำงานที่ก่อให้เกิดผลได้สูงโดยได้ผลผลิตที่มีมูลค่า ของทรัพยากรที่ใช้ไป

สมหวัง ดวงปัน (2555: 12) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลว่า หมายถึงผลสำเร็จ ที่ได้จากการเปรียบเทียบค่าผลลัพธ์ของงานว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุปแล้วประสิทธิภาพจึงหมายถึงความสามารถของการบรรลุความสำเร็จ วัตถุประสงค์นั่นเองแนวความคิดของสาขาวิชาการทำให้เกิดความคิดที่แตกต่างกันต่อวิธีการ ในการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์การให้ดีขึ้น โดยที่นักวิชาการหรือนักบริหารต่างสาขาต่างก็มอง ด้วยสมมุติฐานของตนเท่านั้น เช่น จัดการและนักวิเคราะห์องค์การ (Organization Analysts)

มักคิดว่ามีหลักเกณฑ์ในการประเมิน (Evaluation Criteria) ความมีประสิทธิภาพขององค์กร เพียงอย่างเดียวเท่านั้นคือ วัดจากผลกำไร ซึ่งก็ปรากฏว่าไม่สามารถใช้เป็นเครื่องมือวัดที่ถูกต้องอย่างเดี่ยวได้ เพราะไม่มีองค์กรไหนสามารถจะอยู่รอดในระยะยาวได้ ถ้าหากองค์กรมุ่งแต่จะสนองตอบเป้าหมายในการแสวงหากำไรแต่ประการเดียวโดยไม่สนใจต่อความต้องการและเป้าหมายของคนในองค์กรและของสังคมส่วนรวมได้ นอกจากนี้ยังมีองค์กรหลายประเภท เช่น หน่วยงานราชการ และหน่วยสงเคราะห์ต่าง ๆ ซึ่งไม่มีความมุ่งหมายที่จะเสาะแสวงหากำไรแต่อย่างใด นอกจากนี้ องค์กรยังมักจะมุ่งทำงานเพื่อเป้าหมายหลายประการ (Multiple Goals) ดังนั้น ความพยายามที่จะประเมินประสิทธิภาพขององค์กรจึงจำเป็นต้อง ครอบคลุมถึงตัวแปรหรือบรรทัดฐาน (Criteria) หลายประการเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กรอย่างแท้จริง

Armstrong and Others (1989) ให้ความหมายของประสิทธิภาพของสถานศึกษาว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

Hoy and Misgel (1991) กล่าวถึงประสิทธิภาพของสถานศึกษาว่า หมายถึง การที่สามารถผลิตบัณฑิตให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีเจตคติทางบวก ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ตลอดจนการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมทั้งระบบได้ประสิทธิภาพของการศึกษา

ฮอยและเฟอร์กูสัน (Hoy and Furguson, 1985) กล่าวถึงประสิทธิภาพของการศึกษาว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ด้านความใฝ่รู้ รักการอ่านแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน
2. ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู
3. ด้านความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู
4. ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอก

ดังนั้น ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายในการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถวัดและประเมินผลได้ผ่านโครงสร้างการบริหารการจัดการศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษานั้นเป็นอีกหนึ่งกระบวนการที่จะต้องกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลซึ่ง องค์ประกอบในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้เกิดผลสำเร็จนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายประการในการจัดการเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา ไม่บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเท่าที่ควร สืบเนื่องมาจากสาเหตุบางประการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ทั้งยังขาดการประสานความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลผู้บริหารและครูผู้สอนควรได้พิจารณาบทบาทของบุคลากรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้(สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 75)

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา มีหลายปัจจัยด้วยกัน ดังนี้

ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากิจการศึกษาคือจะประสบผลสำเร็จได้ดีและมีคุณภาพนั้นเป็นส่วนหนึ่งเพราะมีผู้บริหารที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา เข้าใจบทบาทหน้าที่อย่างถ่องแท้ และลงไปปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่องในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ร่วมมือกับคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
3. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้เข้าใจแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาด้วยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
4. ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. ระดมทรัพยากรในชุมชน พร้อมทั้งแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร
6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

7. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

8. เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงให้บุคลากรในสถานศึกษามีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

9. ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาวัดและประมวลผลการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลายพร้อมนำผลการวัดและประเมินมาพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

10. จัดให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น ประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาบุคลากรครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

11. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อบริการเครือข่ายและชุมชนทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถนำพาให้สถานศึกษามีความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านได้นั้น ต้องอาศัยคุณสมบัติที่สำคัญ คือ มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีวิสัยทัศน์กว้างไกลใช้หลักธรรมทางศาสนาเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และมุ่งแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดโดยใช้ระบบการประกันคุณภาพเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนางาน

ปัจจัยด้านครูผู้สอน

ครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จด้วยดี เพราะการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น กระบวนการจัดการศึกษาต้องเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาเต็มศักยภาพในการจัดการเรียนรู้

1. ศึกษา ทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และออกแบบการจัดการเรียนรู้

2. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นทักษะ ความรู้ กระบวนการตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

3. ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล พร้อมนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ความแตกต่างของผู้เรียน และพัฒนาการทางสมองเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยวิธีที่หลากหลายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

5. จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

6. จัดเตรียมและใช้สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและ แหล่งเรียนรู้ในชุมชนได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน

7. ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ทั้งนี้ มุ่งเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ นอกจากนี้แล้ว ควรเน้นการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนความสอดคล้องกับธรรมชาติของวิชาและพัฒนาการของผู้เรียน

8. นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้เพื่อสอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน ตลอดจน ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการสอนของตนอย่างเป็นระบบ

9. ใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

จากแนวความคิดของนักวิชาการนักการศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิพอสรุปคุณธรรมสำหรับ ครูได้ดังนี้ครูผู้สอนต้องมีความคิดก้าวหน้าเป็นคนฉลาดรู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาสิ่งแวดล้อมคุณธรรมจริยธรรมนั้นว่ามีความสำคัญโดยเฉพาะ

ปัจจัยด้านผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะผู้เรียนเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนา ให้เด็กไทยมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งการที่จะให้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรได้ ผู้เรียนต้องปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนจาก การเป็นผู้รับมาเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

โดยการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรการเรียนรู้อุทธศักราช 2551 และแนวทางการจัดการเรียนรู้ตาม พระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542

แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตรผู้สอนพยายามคัดสรร กระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานโดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการ ทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็น สำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้อ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและ ผู้เรียนควรมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่าโดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ บางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 50

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่นในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทนมาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"การศึกษา" หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

"การศึกษาขั้นพื้นฐาน" หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา

"สถานศึกษา" หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนวิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

"สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน" หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

"มาตรฐานการศึกษา" หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจ-สอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

"ผู้สอน" หมายความว่า ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ

"ครู" หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

"คณาจารย์" หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐและเอกชน

"ผู้บริหารสถานศึกษา" หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน

"บุคลากรทางการศึกษา" หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษารวมทั้ง ผู้สนับสนุนการศึกษาเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียน การสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ หมวดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับ การจัดการศึกษาได้แก่ หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการ ประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจาก สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
- (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเอกชนองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคม อื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชน มีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและ วิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน

เพื่อให้การศึกษามีมาตรฐานจึงจำเป็นต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาตามหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการ ประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาได้ไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขบุคลากรที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนทางการศึกษาตาม หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

มาตรา 53 ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษามีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนด มาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนารูปแบบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชน ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด การจัดให้มีองค์กรวิชาชีพครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ความในวรรคสองไม่ใช่บังคับแก่บุคลากรทางการศึกษาที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย สถานศึกษาตามมาตรา 18 (3) ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษาและวิทยากรพิเศษทางการศึกษา

ความในมาตรานี้ไม่ใช่บังคับแก่คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา

มาตรา 54 ให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับสถานศึกษาของรัฐ และระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นข้าราชการในสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูโดยยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 55 ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ แก่ผู้อื่น สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะทางสังคมและวิชาชีพให้มีกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนงานริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 56 การผลิตและพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนา มาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ ในสถานศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษา แต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 57 ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคล ดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการศึกษา

สรุปว่าในการจัดการศึกษานั้น องค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนให้การศึกษาประสบความสำเร็จและกระบวนการจัดการศึกษานั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีแนวทางการจัดการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา และต้องมีการประเมิน หรือประกันคุณภาพทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน

ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม

ลักษณะสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อองค์การ มีลักษณะที่เป็นทั้งรูปธรรม และนามธรรม เช่น อาคารสถานที่ บรรยากาศ แนวความคิด ความรู้สึกที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การแสดงออกของบุคคลในองค์กร (นิพนธ์ วรรณเวช, 2538, อ้างถึงใน พิทยาภรณ์ มานะจตุ, 2556) หรือค่านิยมในการรับบริการของสังคม สภาพแวดล้อมแบ่งออกเป็น

1. สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย สถานการณ์ด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ผันผวน เปลี่ยนแปลงไม่แน่นอน ก่อให้เกิดการออกกฎ ระเบียบ และข้อบังคับให้เข้าสู่ การปฏิบัติ ที่เพิ่มขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไป

2. สภาพแวดล้อมภายใน ประกอบด้วย การใฝ่มุ่งความสำเร็จ การให้ความสำคัญ ต่อบุคลากร การเสริมแรงด้วยการให้รางวัลและการลงโทษ การควบคุมภายในและการบริหาร ความเสี่ยง การเปิดกว้างที่โปร่งใสหรือการปกปิดหรือปกป้อง อันเป็นส่วนหนึ่งของบรรยากาศและ วัฒนธรรมองค์การ

สภาพแวดล้อมมีผลต่อการหล่อหลอมพฤติกรรม การเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แก่ผู้เรียนทุกระดับ การคัดสรรสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นและ จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาโดยตรงซึ่งในการจัดการองค์การต้องมีการจัดหาทรัพยากร ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน (Seager, 1960, และ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2530, อ้างถึงใน พิทยาภรณ์ มานะจตุ, 2556) นอกจากนั้นยังต้องติดตามสถานการณ์ภายนอกที่มี การเปลี่ยนแปลงและส่งผลกระทบต่อการบริหารองค์การควบคู่กันไปด้วยเสมอ

ซึ่งในการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานนั้นจำเป็นต้องมีการกำหนดคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษา โดยยึดแนวทางการจัดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในขณะเดียวกันชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ให้แก่โรงเรียน

บทบาทของชุมชน

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ชุมชนมีส่วนสำคัญยิ่ง กล่าวคือ ชุมชนเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนและส่งผลให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

1. เปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงบริบทสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน

2. ร่วมจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เหมาะสม สอดรับกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยร่วมระดมสรรพกำลัง ทรัพยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้อาจจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้หรือเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะชีวิต ทักษะกระบวนการให้กับผู้เรียนอย่างเหมาะสมและหลากหลาย

3. ร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

4. เอื้ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชนอย่างหลากหลาย ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนสถานประกอบการ ทั้งภาครัฐและเอกชนในการจัดการเรียนรู้

5. ร่วมติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาตลอดจนงานอื่น ๆ ที่สถานศึกษาร้องขอ

6. ให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

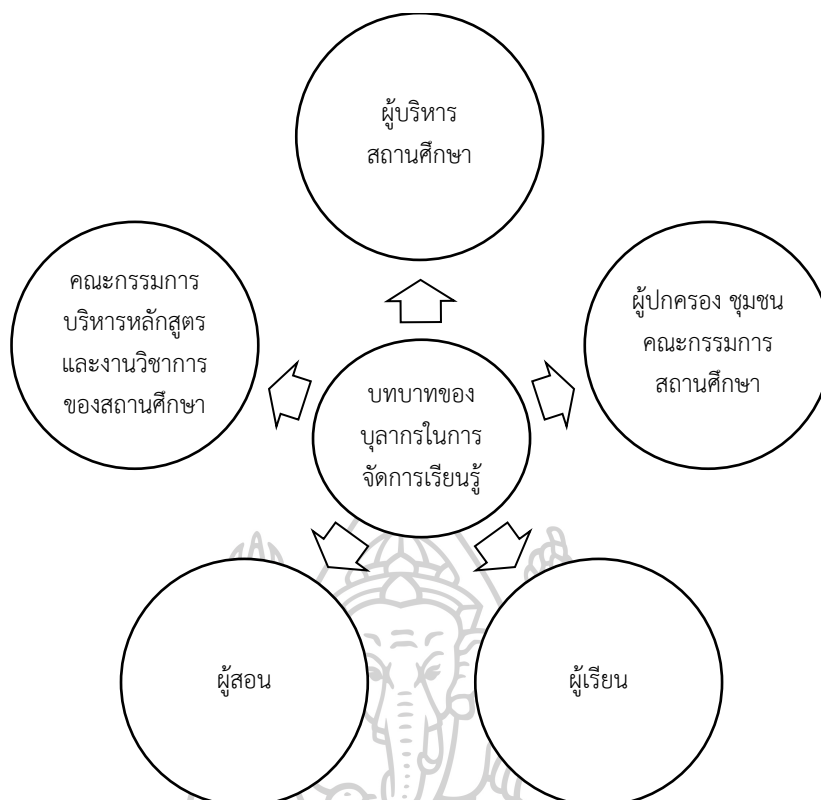
เชิดพงศ์ ชัยวรรณ (2557) กล่าวว่า การจัดการศึกษาที่ดีต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม การจัดการศึกษาควรให้ผู้ปกครองได้รับทราบข่าวสารของโรงเรียน สร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนหรือผู้ปกครองซึ่งจะทำให้การนำทรัพยากรมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านสังคมและวัฒนธรรมภายในชุมชน การที่โรงเรียนมีความใกล้ชิดกับชุมชนจะทำให้ประหยัดงบประมาณและบุคคลในโรงเรียนมีความสะดวกในการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้การร่วมมือเป็นหุ้นส่วนทำให้ชุมชนและโรงเรียนได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกันเพิ่มมากขึ้นและเป็นช่องทางอันดีทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ร่วมกับสถานศึกษากำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดหมายหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแนวดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
2. ร่วมประสานงานกับองค์กรทุกภาคส่วนในชุมชนเพื่อบริการแหล่งเรียนรู้และร่วมส่งเสริมสนับสนุนโดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
3. ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
4. ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษาตลอดจนงานอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จะบรรลุเป้าหมายได้เพียงใดนั้น ความร่วมมือของทุกภาคฝ่ายไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหาร ผู้เรียน ผู้สอน ชุมชน นับเป็นหัวใจสำคัญที่สุดที่ส่งผลให้การจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ ต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนตามบทบาทหน้าที่ ตลอดจนความร่วมมือ ร่วมแรง และร่วมใจของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ดังแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของทุกภาคส่วนที่มีบทบาทต่อการจัดการเรียนรู้

ภาพที่ 1 แสดงการนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับบทบาทของบุคลากรในการจัดการเรียนรู้
ที่มา: แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551: 84

คุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

คำอธิบายและระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.ป.ป: 4-13)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งออกเป็น 5 ด้านได้แก่

1) มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน	มี	6	มาตรฐาน	26	ตัวบ่งชี้
2) มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา	มี	6	มาตรฐาน	33	ตัวบ่งชี้
3) มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	มี	1	มาตรฐาน	2	ตัวบ่งชี้
4) มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา	มี	1	มาตรฐาน	2	ตัวบ่งชี้
5) มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม	มี	1	มาตรฐาน	2	ตัวบ่งชี้
	รวม	15	มาตรฐาน	65	ตัวบ่งชี้

ในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ได้กำหนดอธิบายประเด็นการพิจารณาระดับคุณภาพ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลและเกณฑ์การสรุประดับคุณภาพการกำหนดระดับคุณภาพของแต่ละตัวบ่งชี้ได้แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดให้กำหนดระดับคุณภาพดังนี้

คุณภาพระดับ 1 หมายถึง ไม่มีการดำเนินการไม่ได้ทำหรือทำไม่ได้ควรต้องแก้ไขโดยด่วน

คุณภาพระดับ 2 หมายถึง ด้านการบริหารผลที่เกิดขึ้นไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ ด้านผู้เรียนทากิจกรรมต่าง ๆ โดยต้องมีผู้ชี้แนะกำกับควบคุม

คุณภาพระดับ 3 หมายถึง ผู้เรียนหรือครูหรือผู้บริหารสถานศึกษาบรรลุตามเกณฑ์ที่กำหนด

คุณภาพระดับ 4 หมายถึง คุณภาพที่เกิดขึ้นที่ขยายผลในวงกว้างออกไปหมู่เพื่อนสังคม ชุมชน

คุณภาพระดับ 5 หมายถึง การเน้นถึงความโดดเด่นของเรื่องนั้น ๆ ที่สามารถเป็นแบบอย่างได้

ซึ่งมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นจะต้องสอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งหลักสูตรการศึกษาที่ใช้ในปัจจุบัน คือ หลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย และกรอบทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น (สำนักนายกรัฐมนตรื, 2542)

จากการวิจัย และติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรในช่วงระยะ 6 ปีที่ผ่านมา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2547; สำนักผู้ตรวจราชการและติดตามประเมินผล, 2548; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2546ก., 2546ข., 2548ก., 2548ข.; สุวิมล ว่องวาณิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย, 2547; Nutravong, 2002; Kittisunthorn, 2003) พบว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีจุดดีหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษาทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และมีแนวคิดและหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน

แบบองค์รวมอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวยังได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตรกระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มาก ทำให้เกิดปัญหาหลักสูตรแน่น การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรวมทั้งปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

นอกจากนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จากข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมา ประกอบกับข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับนอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลางและเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้นอีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียนเกณฑ์การจัดการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้ ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงสถานศึกษาจะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบและครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 4)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิดเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้าง องค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจ ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้ มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบ ที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และ การอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลการจัดการปัญหาและ ความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและ สภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้
กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 5)

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้อง ตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้มาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การบริหารจัดการหลักสูตร

ในระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรนั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 29) หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น จนถึงระดับสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม การใช้และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในระดับชาติ

ระดับท้องถิ่น ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นตัวกลางที่จะเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดในระดับชาติให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้และพัฒนาหลักสูตรในระดับสถานศึกษา ให้ประสบความสำเร็จ โดยมีภารกิจสำคัญ คือ กำหนดเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในระดับท้องถิ่นโดยพิจารณาให้สอดคล้องกับสิ่งที่มีความต้องการในระดับชาติ พัฒนาสาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น ประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับท้องถิ่น รวมทั้งเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตร ด้วยการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาบุคลากร สนับสนุน ส่งเสริม ติดตามผล ประเมินผล วิเคราะห์ และ รายงานผลคุณภาพของผู้เรียน

สถานศึกษามีการแบ่งโครงสร้างภายในตามกฎหมายกระทรวง และเป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด ซึ่งสถานศึกษาจะต้องแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่ม ซึ่งจะต้อง สอดคล้องกับการกระจายอำนาจทางการศึกษา คือ ครอบคลุมใน 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป สถานศึกษามีผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบ

การบริหารงานของสถานศึกษาที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามกฎหมายที่มีขอบข่าย ภารกิจที่กำหนดซึ่งการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาเป็นไปตามกฎหมายกระทรวงและระเบียบ ที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด ซึ่งจะแบ่งส่วนราชการเป็นกลุ่ม หรือฝ่าย หรืองาน ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ ซึ่งจะต้องครอบคลุมขอบข่ายและภารกิจของ สถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งมีขอบข่ายและภารกิจดังต่อไปนี้

1. งานบริหารวิชาการ

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.8 การแนะแนวการศึกษา
- 1.9 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 1.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. งานบริหารงบประมาณ

- 2.1 การจัดทำและเสนอของบประมาณ
- 2.2 การจัดสรรงบประมาณ
- 2.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
- 2.4 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.5 การบริหารการเงิน
- 2.6 การบริหารบัญชี
- 2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

3. งานบริหารงานบุคคล

- 3.1 การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
- 3.2 การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง
- 3.3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
- 3.4 วินัยและการรักษาวินัย
- 3.5 การออกจากราชการ

4. งานบริหารทั่วไป

- 4.1 การดำเนินงานธุรการ
- 4.2 งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.3 งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 4.4 การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 4.6 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4.7 การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป

- 4.8 การจัดสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.9 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.10 การรับนักเรียน
- 4.11 การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
- 4.12 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 4.13 งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
- 4.14 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 4.15 การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร
หน่วยงานและสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 4.16 งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น
- 4.17 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
- 4.18 งานบริการสาธารณะ
- 4.19 งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงาน ต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้ง สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียนโดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 165 หมู่ 6 บ้านดอยก้อม ตำบลบ้านโฮ้ง อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน รับผิดชอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด ครอบคลุมเขตพื้นที่บริการ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านโฮ้ง อำเภอลี้ อำเภอทุ่งหัวช้าง และอำเภอเวียงหนองล่อง

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอจอมทองและอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอสამเภา จังหวัดตาก และอำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอป่าซางและอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน อำเภอเสริมงาม และอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอจอมทอง อำเภอฮอด และอำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอสามเภา จังหวัดตาก

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนให้ประชากรวัยเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประชาคมโลก บนพื้นฐานของความเป็นไทย

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร บนพื้นฐานของความเป็นไทย
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประชาคมโลก

เป้าประสงค์

1. นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาที่มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัยและได้สมดุลงานนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัยและมีคุณภาพ

2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและเสมอภาค
3. ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีทักษะที่เหมาะสมและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุ่งเน้นการทำงานเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมกระจายอำนาจและความรับผิดชอบสู่สถานศึกษา

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
 2. ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
 4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ
 5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
- เนื่องด้วยบริบทด้านพื้นที่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 นั้น บางพื้นที่เป็นพื้นที่ห่างไกล บางโรงเรียนขาดแคลนอุปกรณ์และความพร้อมทางบุคลากรทางการศึกษา และส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนประถมขนาดเล็ก จึงอาจทำให้ประสบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นขาดแคลนทรัพยากรในการพัฒนา และนักเรียนส่วนมากเป็นนักเรียนที่มีฐานะยากจนหรือนักเรียนชนเผ่า ทำให้มีอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 1 สถานศึกษาในสังกัด สพฐ. จำแนกตามขนาดจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2560

ขนาด	จำนวน	อำเภอ			
		ลี้	บ้านโฮ้ง	ทุ่งหัวช้าง	เวียงหนองล่อง
ขนาดที่ 1 นักเรียน 1 – 120 คน	63	27	14	11	11
ขนาดที่ 2 นักเรียน 121 – 200 คน	18	7	5	6	0
ขนาดที่ 3 นักเรียน 201 – 300 คน	4	3	0	1	0
ขนาดที่ 4 นักเรียน 301 – 499 คน	3	3	0	0	0
ขนาดที่ 5 นักเรียน 500 – 1,499 คน	0	0	0	0	0
ขนาดที่ 6 นักเรียน 1,500 – 2,499	1	1	0	0	0
ไม่มีนักเรียน	5	3	1	0	1
รวม	94	44	20	18	12

ที่มา: รายงานการประเมินตนเองสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2
ปีการศึกษา 2560

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา หัวใจหลักสำคัญคือ การมีการบริหารจัดการที่ดี การร่วมมือของทุกภาคส่วนและบุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่ายซึ่งการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เป็นระบบและต่อเนื่องทำให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียนดีตามไปด้วย

ดังเช่น กรุณา ภูมะลิ และคณะ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า 1. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ การมีส่วนร่วมการเรียนการสอนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาวะผู้นำทางการศึกษาและการปฏิบัติตามนโยบายและประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ข้อคือครูได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมผู้บริหารได้รับความไว้วางใจให้รับผิดชอบในงานต่าง ๆ และผู้บริหารได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ข้อคือผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ครูมีขวัญกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงานและผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านการเขียนและการคิดวิเคราะห์ตามเป้าหมายของโรงเรียน 2. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดได้แก่ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามนโยบายรองลงไปได้แก่ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางการศึกษาและปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

อีกทั้งทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาก็มีส่วนสำคัญในการจัดกาเรียนรู้ในโรงเรียน เช่นที่ สมบูรณ์ กฤษแดงฟู (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารกับคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านอรุโณทัยจังหวัดเชียงใหม่พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมากส่วนคุณภาพของการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านอรุโณทัยจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารกับคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านอรุโณทัย จังหวัดเชียงใหม่พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารในทุกด้านมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการศึกษาซึ่งเป็นความสัมพันธ์กันในทางบวกแสดงว่าผู้บริหารที่มีทักษะในการบริหารงานสูงมีแนวโน้มทำให้คุณภาพการศึกษาสูงขึ้นด้วย

การจัดการศึกษาในโรงเรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือระหว่างบุคลากรในการจัดการศึกษา สภาพแวดล้อม บริบทของโรงเรียนเพื่อประสิทธิผลของการจัดการศึกษา

เบญจวรรณ ศรีมารุต (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า ประสิทธิผลของบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยในด้านความสามารถในการรักษาแบบแผนทางวัฒนธรรมประสิทธิผลสูงสุด รองลงคือความสามารถในการบูรณาการ ความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย และความสามารถในการปรับตัวตามลำดับ เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏโดยรวมทั้ง 4 ปัจจัย สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลได้ร้อยละ 96 และเมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า ปัจจัยระดับปัจเจกบุคคล สามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มากที่สุด ร้อยละ 48.40 รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยระดับกลุ่มที่ปฏิบัติงานร่วมกัน ปัจจัยระดับองค์กร และปัจจัยระดับสภาพแวดล้อม สามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้ร้อยละ 32.90, 6.20 และ 4.70 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ตามโครงสร้างการบริหารระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า บัณฑิตวิทยาลัยและฝ่ายประสานงานบัณฑิตศึกษามีระดับประสิทธิผลที่แตกต่างกัน โดยบัณฑิตวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยประสิทธิผลโดยภาพรวมสูงกว่าฝ่ายประสานงานบัณฑิตศึกษา

สุธาสิณี กุลกิจตานนท์ (2551) ได้ศึกษาประสิทธิผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางผลการศึกษารูปได้ว่า1) ประสิทธิผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางอยู่ในระดับมากโดยโรงเรียนได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนมีการจัดห้องเรียนห้องปฏิบัติการห้องสมุดและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอและอยู่ในสภาพการใช้งานที่ดีครูมีคุณธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชนมุ่งมั่นอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียนผู้บริหาร

ประพุดิตนเป็นแบบอย่างที่ดีอุทิศเวลาให้กับการทำงานมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นมีการจัดกิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทยและมีรายวิชาให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความสนใจ นักเรียนมีมารยาทสุภาพเรียบร้อยและสัมมาคารวะมีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดีเห็นคุณค่า ในภูมิปัญญาท้องถิ่นวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมไทยมีวินัยและความรับผิดชอบ 2) ปัจจัยการดำเนินงาน ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ องค์การบริหารจังหวัดลำปางถึงร้อยละ 86.8 โดยปัจจัยด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหาร มีน้ำหนักในการพยากรณ์มากที่สุดรองลงมาคือด้านความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ดังนั้นการกำหนด นโยบายของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางจะต้องมีความชัดเจนสามารถนำมาปฏิบัติงาน ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีการวางแผนพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบและมีวัสดุอุปกรณ์การดำเนินงานที่เพียงพอ 3) ปัญหา และอุปสรรคการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางพบว่าผู้บริหาร ไม่ให้ความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มที่บุคลากรด้านการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานขาดการพัฒนาด้านความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการขั้นพื้นฐาน ขาดบุคลากรผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนสถานศึกษาในด้านบริหารวิชาการยังไม่เพียงพอ

ปณิตา เกษศิลป์ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า 1. ปัจจัยภายใน สถานศึกษาและปัจจัยภายนอกสถานศึกษามีผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัจจัย แต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน มีปัจจัยด้านทรัพยากรที่อยู่ในระดับมากที่สุด เพียงปัจจัยเดียว ได้แก่ ปัจจัยด้านทรัพยากร สำหรับปัจจัยที่อยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ ปัจจัย ด้านผู้เรียน รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านหน่วยงานบังคับบัญชาและปัจจัยด้านองค์กรที่เกี่ยวข้อง 2. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่าเมื่อจำแนกตามอายุ สถานภาพ ในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทำการทดสอบรายคู่ พบว่าในภาพรวม วุฒิกิจการศึกษาระดับ ปริญญาตรีกับวุฒิกิจการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

อ้อมใจ เวียงสมุทร (2552) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า 1. การศึกษา ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2

โดยรวม ปรากฏว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2. เปรียบเทียบการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์สอน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. เปรียบเทียบการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4. แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ได้แก่ 1. จัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความต้องการ วัย และพัฒนาการของเด็ก 2. โรงเรียนควรจัดหาสื่อ อุปกรณ์ เครื่องเล่นให้เหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนเด็ก 3. จัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง 4. มีกิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กได้ปฏิบัติและเกิดการเรียนรู้ 5. ประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 6. ผู้สอนกับผู้ปกครองมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก

ในขณะที่จรรยา ชินสี (2552) ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบันยังพบปัญหาบุคลากรขาดประสบการณ์ระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำงบประมาณไม่เพียงพอการเบิกจ่ายงบประมาณไม่คล่องตัวอาคารสถานที่ไม่ได้มาตรฐานสภาพแวดล้อมภายนอกยังไม่มีควมร่มรื่นที่จะตอบสนองต่อการเรียนรู้ของเด็กสภาพแวดล้อมภายในการจัดมุมประสบการณ์ไม่ครอบคลุมกิจกรรมของเด็กตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดอุปกรณ์และสื่อการเรียนไม่เพียงพอไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนที่จะพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจนผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนน้อยครูผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการบุคลากรได้รับการพัฒนาโดยการให้ทุนศึกษาต่อแต่ยังไม่ครบทุกคนไม่มีบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเด็กเล็กมีสุขภาพฟันผุสำหรับแนวทางพัฒนาพบว่าควรสร้างแรงจูงใจและจัดสวัสดิการแก่บุคลากรให้มากขึ้นประสานงานร่วมกันระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดจ้างบุคลากรในตำแหน่งนักการเพื่อปฏิบัติหน้าที่หมุนเวียนในแต่ละศูนย์กำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณในส่วนที่เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้เป็นแนวเดียวกันปรับปรุงอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมให้มีมาตรฐานด้านความปลอดภัยควรให้ความรู้เรื่องการผลิตสื่อการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการแก่ครูผู้ดูแลเด็กพัฒนาบุคลากรให้ทั่วถึงและหลากหลายรูปแบบให้ความรู้เรื่องการนิเทศแก่บุคลากรที่รับผิดชอบและขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขมาให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการดูแลและป้องกันสภาพฟันผุ

โสภา วงษ์นาคเพ็ชร (2553) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า 1. การบริหารงานของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรและสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ ที่จัดการศึกษา และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ตามลำดับ 2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากไปหาน้อย ดังนี้ อัตราการลาออกกึ่งกลางของนักเรียน คุณภาพโดยทั่วไป การขาดงาน ความพึงพอใจในการทำงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามลำดับ 3. การบริหารงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการศึกษาเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์โดยรวมในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มนัสวีร์ จันทรงษ์ (2554) ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า 1. ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ในขณะที่อรพรรณ คำมาก (2554) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการกระจายอำนาจและการจัดการศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการที่ 6 พบว่า 1. ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการกระจายอำนาจและการจัดการศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน พบว่า ทุกปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการกระจายอำนาจและการจัดการศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในมิติโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.82 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัจจัยด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.02 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 3.91 และปัจจัยด้านทรัพยากรของนโยบาย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3.62 2. ความสำเร็จของการนำนโยบายการกระจาย

อำนาจและการจัดการศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4.16 รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ 4.06 ด้านการบริหารทั่วไป 4.04 และด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3.92 3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการกระจายอำนาจและการจัดการศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของการนำนโยบายการกระจายอำนาจและการจัดการศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และปัจจัยด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีประสิทธิภาพในการทำนายความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5

ส่วนการนำการจัดการความรู้มาใช้ในโรงเรียนนั้น พรพิมล ทรราชกริมย์โชค (2554) ได้วิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขในการนำการจัดการความรู้มาใช้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตภูมิภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี เป็นการวิจัยที่ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้รับผิดชอบด้านการจัดการความรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตภูมิภาคตะวันตก พบว่า ภาพรวมของสภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตภูมิภาคตะวันตกมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) ภาพรวมของสภาพองค์ประกอบการจัดการความรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบุคคล ด้านองค์กร ด้านการเรียนรู้และด้านเทคโนโลยีตามลำดับและ 3) ภาพรวมของสภาพขั้นตอนการจัดการความรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางส่วนในแต่ละขั้นตอน พบว่า เหมาะสมอยู่ในระดับมากมีจำนวน 3 ขั้นตอนได้แก่การนำความรู้ไปใช้กำหนดความรู้การติดตามและประเมินผลและอีก 4 ขั้นตอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางได้แก่การจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบการสร้างความรู้ การแสวงหาความรู้และการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามลำดับสำหรับปัญหาของการจัดการความรู้สามารถสรุปได้ว่าเกิดจากปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ 1) คน 2) การจัดการความรู้ 3) องค์กร 4) การเรียนรู้ และ 5) เทคโนโลยีและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการความรู้คือ 1) ด้านองค์กรควรมีการสนับสนุนในต่างต่าง ๆ เช่นงบประมาณการมีพื้นที่เวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) ด้านการจัดการความรู้ควรมีการพัฒนากระบวนการจัดการความรู้เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้และจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงาน 3) ด้านการเรียนรู้ควรมีการส่งเสริมให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนและ 4) ด้านคนควรให้ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนด้านการจัดการความรู้ในโรงเรียน

ซึ่งการบริหารจัดการศึกษาผู้ที่ใ้บทบาทสำคัญคนหนึ่งในการบริหารการจัดการศึกษาคือผู้บริหารสถานศึกษา ดังเช่นงานวิจัยของ กิตติโชติ เวียงนาค (2557) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนเวียงสา 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 พบว่า 1. ความคิดเห็นของครูที่มีการบริหารงานของผู้บริหาร

โรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนเวียงสา 3 อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาน่าน เขต 1 ครุมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงาน ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนเวียงสา 3 อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีอายุราชการและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนเวียงสา 3 อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05

เช่นเดียวกับรุจิราพรรณ คงช่วย (2555) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์การ ความพึงพอใจในงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และ บรรยากาศองค์การ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น และมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ ภาคใต้ 2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ มีดังนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บรรยากาศ องค์การ วัฒนธรรมองค์การ ความพึงพอใจในงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และภาวะผู้นำของผู้บริหาร และปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยส่งผ่าน บรรยากาศองค์การและความพึงพอใจในงาน และวัฒนธรรมองค์การโดยส่งผ่านความพึงพอใจในงาน และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนประสิทธิผลการจัดการศึกษานั้น นอกจากหลักการด้านการบริหารของผู้บริหารแล้ว ยังมีอีกหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดังเช่นที่ สมหวัง ดวงปัน (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการฝึกอบรมโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัวเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 พบว่า ด้านประสิทธิผลของการฝึกอบรมโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยพิจารณาจากด้านผลผลิต พบว่า ผู้ให้ข้อมูลในภาพรวมเห็นว่ามีประสิทธิผลในระดับปานกลาง โดยเฉพาะเห็นว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีระดับความสามารถในการวิเคราะห์ในการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยในระดับมาก ด้านการประเมินผลหลังรับ การฝึกอบรมพบว่าผู้ให้ข้อมูลในภาพรวมเห็นว่า มีประสิทธิผลในระดับปานกลาง โดยเฉพาะเห็นว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551 ผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยในระดับมากด้านการนำความรู้ไปใช้ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลในภาพรวมเห็นว่ามี

ประสิทธิผลในระดับปานกลาง โดยเฉพาะเห็นว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วยในระดับมาก

สอดคล้องกับชัชฌิมพร ศิริจันทพันธ์ (2556) ที่ได้ศึกษาประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร พบว่า 1. ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยโดยรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัยโดยรวมไม่แตกต่างกันรายข้อ 3. ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร ตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีประสบการณ์ต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน 4. ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนครตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพเด็ก ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่วนด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน 5. แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร คือ การพัฒนาตามมาตรฐานคุณภาพเด็ก มาตรฐานด้านการเรียนรู้ มาตรฐานการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

เช่นเดียวกับ กวินท์ พินจำรัส (2555) ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย พบว่า ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย พบว่าการวิเคราะห์โดยสรุปในภาพรวมของประสิทธิผลการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนประเทศไทยได้รับอิทธิพลในลักษณะภาพรวมจากทุก ๆ ปัจจัย หากพิจารณาเฉพาะอิทธิพลทางตรง โดยเรียงจากมากมาหาน้อย ดังนี้ 1.ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานของวิทยาลัยชุมชน 2. ด้านลักษณะสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยชุมชน 3. ด้านประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยชุมชน และ 4. ด้านลักษณะของบุคลากรในองค์การของวิทยาลัยชุมชน และหากพิจารณาอิทธิพลทางอ้อม โดยเรียงจากมากมาหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ 1. ด้านการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยชุมชน

2. ด้านลักษณะขององค์การของวิทยาลัยชุมชน 3. ด้านลักษณะของบุคลากรในองค์การของวิทยาลัยชุมชน และ 4. ด้านการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยชุมชน อิทธิพลทางอ้อมนี้ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทยอีกต่อหนึ่ง

ในขณะที่นงคณัฐ สมุทรดนตรี (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารและประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี พบว่า 1. ปัจจัยการบริหารของโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พฤติกรรมการเป็นผู้นำทางวิชาการและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา 2. ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ความสำเร็จของงานที่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา 3. ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และอนุสรรา จันทร์ตาธรรม (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามโครงสร้างบริหารจัดการซีทีของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า 1. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่มีขนาดกลางมีอัตราส่วนครูต่อนักเรียนประมาณ 8-13 คนต่อครู 1 คนทุกโรงเรียนมีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลอีกทั้งมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนพิเศษและมีการจัดเตรียมห้องเรียนเสริมวิชาการไว้แล้วแต่ยังขาดครูการศึกษาพิเศษในการดูแลห้องเรียนเสริมวิชาการดังกล่าว 2. ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.25 โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านแล้วพบว่าด้านนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.34 และด้านเครื่องมือมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 4.20 3. ประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามโครงสร้าง SEAT ในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.34 โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านแล้วพบว่าด้านนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.44 และด้านเครื่องมือมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 4.29 4. ปัญหาในการบริหารจัดการตามโครงสร้าง SEAT พบว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีจำนวนมากและแตกต่างกันอีกทั้งนักเรียนบางส่วนไม่มีความพร้อมในการเข้าเรียนขาดห้องเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนขาดแคลนงบประมาณและโรงเรียนไม่มีนโยบายที่เอื้อต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสำหรับครูผู้สอนนั้นขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการประเมินผลและการนิเทศติดตามและผู้ปกครองขาดความเข้าใจในความพิการของนักเรียนในส่วนของข้อเสนอแนะผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะว่าควรมีการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนร่วมชั้นตลอดจนครูควรมีการพัฒนาตนเองศึกษาความรู้ความเข้าใจในความแตกต่างของนักเรียนและโรงเรียน

ควรสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองในการยอมรับและเลี้ยงดูนักเรียนพิการรวมถึงควรมีการกำหนดนโยบายที่ครอบคลุมทั้งในเรื่องของงบประมาณและการรองรับเด็กพิการที่เพิ่มมากขึ้น

การจัดการศึกษาด้านหลักสูตรเป็นปัจจัยที่สำคัญเช่นกัน ดังเช่น นิตยา สายเครือดืบ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรห้องเรียนวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการองค์รวมของโรงเรียนบ้านบงตัน อำเภอตอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการใช้หลักสูตรห้องเรียนวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการองค์รวมในสภาพปัจจุบันและที่คาดหวังสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านบงตัน อำเภอตอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าในปัจจุบันนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้เรียนรู้ตามหลักสูตรห้องเรียนวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการองค์รวมมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้และมีการประเมินการใช้หลักสูตรโดยผู้บริหารอย่างต่อเนื่องเกิดการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนมีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลายและน่าสนใจมากขึ้น แต่ยังมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการตามหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จเช่นการเปลี่ยนแปลงด้านครูผู้สอนแหล่งเรียนรู้ผู้เรียนสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ และงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน เป็นต้น
2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรห้องเรียนวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการองค์รวมนั้นเป็นการนำกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการองค์รวมมาใช้ควบคู่กับการเรียนรู้ตามเนื้อหาของหลักสูตรแกนกลางกระทรวงศึกษาธิการและเน้นวิธีการเรียนรู้ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมวิจัยเพื่อให้เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาของผู้เรียน
3. ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการบริหารจัดการที่ดีพบว่าหลักสูตรครูผู้สอนและผู้เรียนเป็นปัจจัยภายในที่สำคัญที่สุดและสื่อวัสดุอุปกรณ์แหล่งเรียนรู้และงบประมาณเป็นปัจจัยภายนอก ที่มีผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรมากที่สุด
4. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการหลักสูตรคือความเข้าใจในกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริงของครูผู้สอน และผู้เรียนขาดแคลนหรือขาดความรู้เรื่องการใช้สื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัยแหล่งเรียนที่อยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา และมีงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ การใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่ไม่มีหลักการที่ชัดเจน

และในปีเดียวกัน สุชาติ สุวัช (2556) ศึกษาเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสวนเด็กเชียงใหม่ด้านบริบทประกอบด้วย โครงสร้างของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดด้านปัจจัยเบื้องต้น ประกอบด้วย บริเวณอาคารสถานที่ สภาพห้องเรียน เครื่องมือ สื่อวัสดุอุปกรณ์ และความพร้อมของครูประจำชั้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ในการวัดประสิทธิผลในการจัดการศึกษาในสถานศึกษามีการวัดประสิทธิผลในหลาย ๆ ด้าน โดยใช้การประเมินคุณภาพการศึกษา เช่น ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

พจนานุกรม วิไล (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า 1. ปัจจัยโดยรวมทั้งปัจจัยภายในและภายนอกมีผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดบุรีรัมย์อยู่ในระดับมาก ซึ่งปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กรและนโยบายในหน่วยงาน ปัจจัยด้านบุคลากรและด้านงบประมาณ ซึ่งทุกด้านมีผลอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบุคลากร รองลงมาคือด้านงบประมาณ และด้านโครงสร้างองค์กรและนโยบายในหน่วยงาน ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนซึ่งทุกด้านมีในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเมืองและกฎหมาย รองลงมาคือด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน 2. ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์โดยรวม พบว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีและด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ประสิทธิผลที่อยู่ในระดับปานกลางมี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมา ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการวางแผนวิชาการตามลำดับ 3. ผลการศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกพบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัว เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ปัจจัยภายในด้านงบประมาณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ตั้งแต่ 0.391 ถึง 0.752 และยังพบว่าทั้ง 6 ตัวแปร มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยร่วมกันได้ร้อยละ 56.50

จากงานวิจัยหลาย ๆ งานที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา จะเห็นได้ว่ามีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานในโรงเรียน ดังเช่น วัชรพงษ์ น่วมมะโน (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า 1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านผู้บริหาร และด้านนักเรียนอยู่ในระดับต่ำสุด 2. ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารและสนับสนุนโรงเรียน และด้านพัฒนาคุณภาพนักเรียนอยู่ในอันดับต่ำสุด 3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร ประสิทธิภาพในการทำนaylor้อยละ 71.50

เช่นเดียวกับ นฤกร ปันพุ่มโพธิ์(2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า 1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพการสอนของครู ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู และด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาตามลำดับ 2. ระดับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการพัฒนาคุณภาพบุคลากร ด้านการบริหารและสนับสนุนและด้านการบริหารสถานศึกษา ตามลำดับ 3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.602-0.814 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกต่ำที่สุด คือด้าน คุณภาพการสอนของครู 4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา พบว่า ตัวแปรด้านวัฒนธรรมสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ผู้บริหาร ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู และด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 74 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องข้างต้น แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ข้อ 1 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนเพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดการศึกษาของโรงเรียน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยีของโลกปัจจุบัน รวมถึงสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ทำให้กระบวนการจัดการศึกษาต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์โลกปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป

งานวิจัยต่างประเทศ

โฮเนอร์ (Horner, 1994: 1, อ้างถึงใน นิธิตา บุรณจันทร์, 2550) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมใน New Jersey ตามแนวคิดเชิงระบบของเพียร์สัน (Pearsons) ซึ่งได้แก่ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม (Adaption) การบรรลุเป้าหมาย (Goal achievement) การบูรณาการ (Integration) และการดำรงค่านิยมองค์การ (Latency) ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการ การดำรงค่านิยมองค์การและการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ในระดับสูงและมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการบรรลุเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การจัดการศึกษาให้เกิดผลสำเร็จครูผู้สอนก็มีความสำคัญมากเช่นกัน ไม่ว่าจะบริบทของโรงเรียนนั้นจะอยู่ในเขตชุมชนเมืองหรือนอกเขตเมืองก็ตาม ดังเช่น Agi (2017) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโรงเรียน : เครื่องมือเชิงกลยุทธ์สำหรับการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในริเวอร์สเตท, ไนจีเรีย พบว่า 1. การรับรู้ของครูเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนของครูโรงเรียนในเมืองและโรงเรียนในชนบทไม่แตกต่างกัน 2. การวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการศึกษาของครูโรงเรียนในเมืองและโรงเรียนในชนบทไม่แตกต่างกัน 3. ข้อเสนอแนะ คือ ให้โรงเรียนมัธยมทุกแห่งในรัฐ มีแผนการพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนที่ชัดเจนและการมีส่วนร่วมระหว่าง ผู้บริหาร ครู และ ชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา

การพัฒนาครูนั้นต้องควบคู่ไปกับการพัฒนาบุคลากรอื่นในโรงเรียนด้วยดังเช่น Camp (2017) ได้รายงานเรื่อง การตั้งเป้าหมายการปฏิบัติการพัฒนาครู เป็นการรายงานการตั้งเป้าหมาย เพื่อพัฒนาครูในระดับอุดมศึกษา โดยจุดมุ่งหมายโดยรวมของการศึกษานี้เพื่อช่วยเหลือครู ผู้บังคับบัญชา สนใจในการกำหนดและตั้งเป้าหมายในการปฏิบัติการพัฒนาเพื่อส่งเสริมและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ในขณะที่ Gietz and McIntosh (2014) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจากผลการศึกษานี้มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการสร้างสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเพื่อเอื้อต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

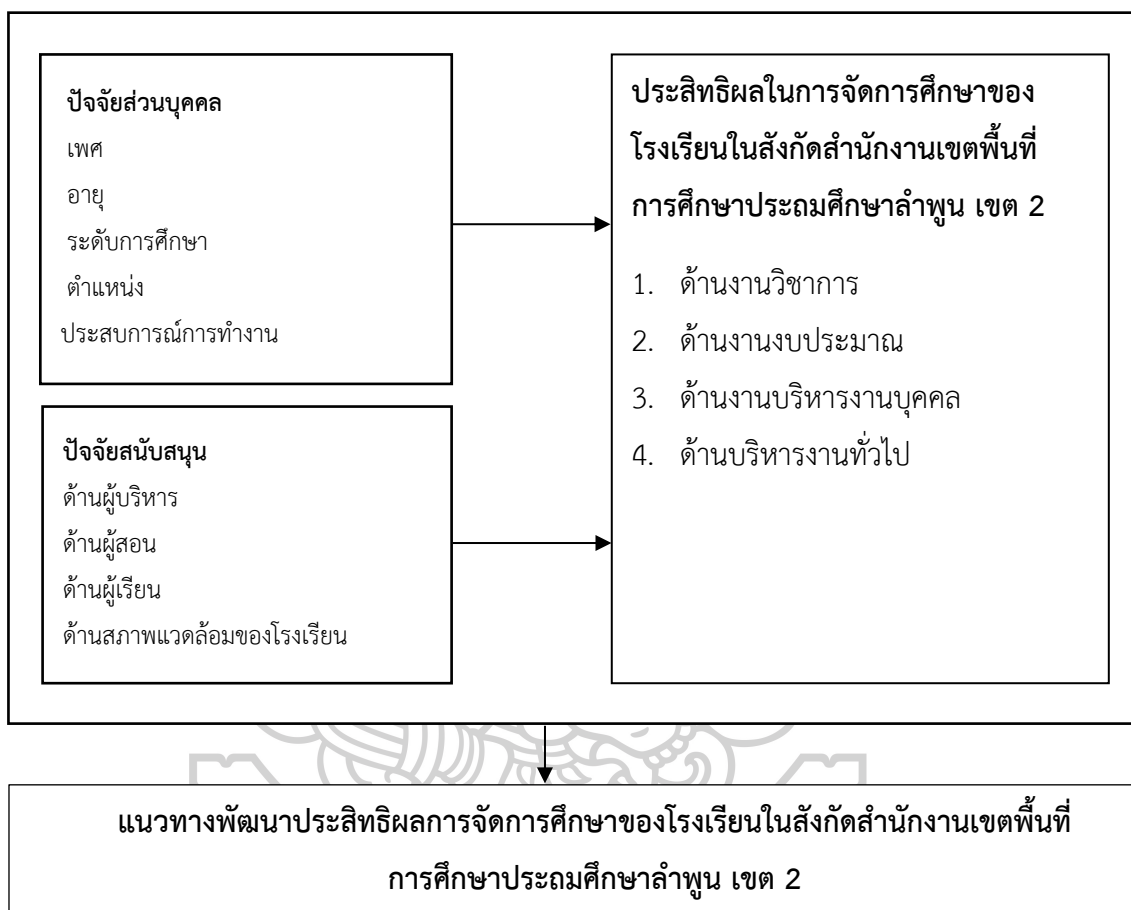
จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาให้เกิดผลสำเร็จนั้น นอกจากการร่วมมือจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และการสนับสนุนจากต้นสังกัดและทุกภาคฝ่ายแล้ว การสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ก็เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษาเช่นกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดของไรด์ และคณะ (Reid and others, 1988: 24) มาสังเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ที่อาจส่งผลต่อความประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ผู้วิจัยนำแนวคิดปัจจัยด้านประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนด

การบริหารงานภายในสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านงานวิชาการ 2. ด้านงานงบประมาณ 3. ด้านงานบริหารงานบุคคล 4.ด้านบริหารงานทั่วไป (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545)

ภาพที่ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. วิธีการวิจัย
2. ประชากร ตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลัก
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 โดยการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการนำผลจากการศึกษาเชิงปริมาณมาสร้างประเด็นในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในระดับลึก (In-depth interviews) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 มีขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร ตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 927 คน

2. ตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ปีการศึกษา 2560 โดยหาขนาดของตัวอย่างจากการใช้โปรแกรม G*Power ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 อำนาจการทดสอบ 0.95 จะได้ขนาดของตัวอย่าง จำนวน 320 คน โดยกำหนดค่า effect size ค่า α err prob และค่า Power ($1-\beta$ err prob) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 2 ค่า effect size ค่า α err prob และค่า Power ($1-\beta$ err prob) ในกำหนดขนาดของ ตัวอย่าง

วิธีวิเคราะห์	effect size	α err prob	Power ($1-\beta$ err prob)	ขนาดของ ตัวอย่าง
การทดสอบค่าแตกต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม	0.50	0.05	0.95	176
การวิเคราะห์ความแปรปรวน	0.25	0.05	0.95	320
การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	0.1	0.05	0.95	132

โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling)

วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling) การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยสุ่มเลือกผู้ตอบแบบสอบถามให้ได้จำนวนตัวอย่างตามที่กำหนด คือ 350 คน รายละเอียดดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ประชากรและตัวอย่าง

อำเภอ	ประชากร(คน)	สัดส่วน(ร้อยละ)	ตัวอย่าง(คน)
บ้านโฮ่ง	181	19.46	63
ลี้	487	52.69	167
ทุ่งหัวช้าง	182	19.57	63
เวียงหนองล่อง	77	8.28	27
รวม	927	100.00	320

การวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลหลักและวิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับแนวทางทางการพัฒนาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำนวน 6 คน โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเฉพาะเจาะจง (purposive selection) ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 6 คน ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและการจัดการศึกษาในสถานศึกษาในระดับดี และเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนพระราชวัง ได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอบ้านโฮ่ง	จำนวน	1 คน
2. ผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอสิเกา	จำนวน	2 คน
3. ผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งหัวช้าง	จำนวน	2 คน
4. ผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเวียงหนองล่อง	จำนวน	1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. การวิจัยเชิงปริมาณใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม
แบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้สร้างขึ้น โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งกรอบแนวคิดการศึกษาวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามรายละเอียดเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 4 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา (checklist)
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ในแต่ละส่วนมีลักษณะดังนี้
โดยเป็นคำถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับแบบลิเคิร์ต (Likert scale) โดยผู้วิจัยกำหนดระดับค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในระดับมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในระดับมาก
ระดับ	3	หมายถึง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในระดับปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในระดับน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน 4 ด้าน ตามกรอบแนวคิดที่เขียนในบทที่ 2 ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบริหารงานบุคคล ด้านงานบริหารทั่วไป

โดยเป็นคำถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับแบบลิเคิร์ต (Likert scale) โดยผู้วิจัยกำหนดระดับค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ประสิทธิผลการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ประสิทธิผลการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ประสิทธิผลการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ประสิทธิผลการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ประสิทธิผลการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (open ended) เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

การวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (In-depth Interviews) แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ระดับลึก อาศัยแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณมาพัฒนาขึ้น เป็นแนวคำถามในการสัมภาษณ์ระดับลึกที่ครอบคลุมถึงแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

การสร้างเครื่องมือการวิจัยแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ตามลำดับ ดังนี้

การสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยมีขั้นตอน การดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ จากหนังสือ ตำรา เอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่กำหนดตามดัชนีชี้วัดโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวแปรที่ต้องการวัด เพื่อให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้เที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตามที่ต้องการ โดยการหาดัชนีความสอดคล้องโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item Objective Congruence index) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ทำการพิจารณา ลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

หลังจากนั้นให้นำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อมาแทนค่าในสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลคะแนนรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยข้อคำถามที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา จะต้องมามีค่า IOC 0.5 ขึ้นไป แต่ถ้าคำถามข้อใดมีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 คำถามข้อนั้นจะถูกตัดออกไป

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วเฉพาะข้อที่อยู่ในเกณฑ์และข้อที่ปรับปรุงแล้วสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรทางการศึกษาที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มประชากรเป้าหมายแต่ไม่ใช่ตัวอย่างจำนวน 30 คน

5. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1974: 161)

ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ด้านผู้บริหาร = 0.428

ด้านผู้เรียน = 0.776

ด้านครูผู้สอน = 0.585

ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน = 0.642

ประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียน = 0.560

6. นำผลที่ได้มาทำการปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถาม เพื่อสำหรับนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ มาพัฒนาขึ้นเป็นแนวคำถาม ที่ครอบคลุมถึงแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ระดับลึก ให้ครอบคลุมตัวแปรที่กำหนดตามดัชนีชี้วัด โดยดำเนินการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ทำการเก็บข้อมูลจากตัวอย่างคือบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ปี พ.ศ. 2560

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ แล้วนำมาลงรหัสและนำไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยต่อไป

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูล

2. ประสานงานเพื่อทำการนัดหมายในการสัมภาษณ์

3. ผู้วิจัยนัดสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก

4. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ให้ครบตามจำนวนที่กำหนด
5. ผู้วิจัยถอดบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ระดับลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักที่ได้จากเลือกแบบเจาะจงและนำมาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผล โดยใช้วิธีในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาโดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียนมาแปลความหมายตามเกณฑ์ของ เบสท์และคาน์น (Best and Kahn, 1998: 247) โดยกำหนดไว้เป็นเกณฑ์ประมาณค่า ดังนี้

คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียนในระดับมากที่สุด

คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียนในระดับมาก

คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียนในระดับปานกลาง

คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียนในระดับน้อย

คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียนในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยของระดับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาในโรงเรียน มาแปลความหมายตามเกณฑ์ของ เบสท์และคาน์น (Best and Kahn, 1998: 247) โดยกำหนดไว้เป็นเกณฑ์ประมาณค่า ดังนี้

คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาในโรงเรียนในระดับมากที่สุด

คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาในโรงเรียนในระดับมาก

คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาในโรงเรียน
ในระดับปานกลาง

คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาในโรงเรียน
ในระดับน้อย

คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาในโรงเรียน
ในระดับน้อยที่สุด

4. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียนจำแนกตาม
ปัจจัยด้านองค์กรประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน จำนวนนักเรียน ประเภทของโรงเรียน โดยใช้
การทดสอบแบบ (t-test) สำหรับตัวแปรที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียว (One Way Analysis of Variance) สำหรับตัวแปรที่จำแนกเป็น 3 กลุ่มขึ้นไปกรณีที่พบ
ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ และทดสอบ
ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference: LSD

5. การวิเคราะห์ปัจจัยมีผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 โดยวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation
analysis) โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)
มาวิเคราะห์ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ที่มีผลต่อ
ประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน
เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

6. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในส่วนที่เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด โดยใช้การวิเคราะห์
เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่/ความเรียง

7. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ระดับลึก ในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการ
พัฒนาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำพูน เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

บทที่ 4 ผลการศึกษา

งานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ได้แบ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ตอนที่ 6 แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

X_{tot}	แทน	ปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
X_1	แทน	ด้านผู้เรียน
X_2	แทน	ด้านผู้สอน
X_3	แทน	ด้านผู้บริหาร
X_4	แทน	ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
Y_{tot}	แทน	ประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน
Y_1	แทน	ด้านวิชาการ
Y_2	แทน	ด้านงบประมาณ
Y_3	แทน	ด้านบริหารบุคคล

Y_4	แทน	ด้านบริหารทั่วไป
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

การวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลของตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำนวน 320 คน ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ได้ผลดังตารางที่ 4 ถึงตารางที่ 8

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	113	35.31
หญิง	207	64.69
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 64.69 รองลงมาเป็น เพศชาย จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 35.31

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ปี	42	13.13
30-45 ปี	150	46.88
46-50 ปี	52	16.25
51 ปีขึ้นไป	76	23.75
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 30-45 ปี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 46.88 รองลงมา อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 23.75 อายุ 46-50 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25 และน้อยที่สุดอายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 13.13 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ครูผู้ช่วย	33	10.31
ครู คศ.1	69	21.56
ครู คศ.2	110	34.38
ครู คศ.3	108	33.75
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่ง ครู คศ.2 จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.38 รองลงมา ตำแหน่ง ครู คศ.3 จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 ตำแหน่ง ครู คศ.1 จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 21.56 และน้อยที่สุดตำแหน่ง ครูผู้ช่วย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	42	13.13
5-10 ปี	92	28.75
11-15ปี	58	18.13
16-20ปี	58	18.13
21ปีขึ้นไป	70	21.88
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 รองลงมา ประสบการณ์การทำงาน 21ปีขึ้นไป จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.88 ประสบการณ์การทำงาน 11-15ปี และประสบการณ์การทำงาน 16-20 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 18.13 เท่ากัน และน้อยที่สุดประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 13.13 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	227	70.94
ปริญญาโท	93	29.06
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 70.94 รองลงมา มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 29.06 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านผู้สอน โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ได้ผลดังตารางที่ 9 ถึงตารางที่ 13

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านผู้เรียน

ข้อ	ด้านผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ	4.58	0.54	มากที่สุด	1
2.	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	4.58	0.56	มากที่สุด	1
3.	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.53	0.57	มากที่สุด	2
4.	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ	4.46	0.61	มาก	3
5.	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	4.45	0.61	มาก	4
6.	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	4.58	0.53	มากที่สุด	1
	เฉลี่ยรวม	4.53	0.35	มากที่สุด	

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับปัจจัยด้านผู้เรียน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ และผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติ ที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.58$) เท่ากัน รองลงมา คือ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.53$) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.46$) และผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็น ตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.45$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านผู้สอน

ข้อ	ด้านผู้สอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ครูกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.55	0.53	มากที่สุด	4
2.	ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้	4.49	0.55	มาก	8
3.	ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา	4.50	0.55	มาก	7
4.	ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและกับการนำบริบทของชุมชนมาใช้	4.53	0.53	มากที่สุด	6
5.	ครูวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียน ด้วยวิธี การที่หลากหลาย	4.53	0.55	มากที่สุด	6
6.	ครูให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนด้วยความเสมอภาค	4.54	0.54	มากที่สุด	5
7.	ครูใช้การวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้ในการสอน	4.57	0.50	มากที่สุด	3
8.	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของ สถานศึกษา	4.60	0.50	มากที่สุด	2
9.	ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมาย เต็มเวลาและความสามารถ	4.61	0.53	มากที่สุด	1
	เฉลี่ยรวม	4.55	0.28	มากที่สุด	

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับปัจจัยด้านผู้สอน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมาย เต็มเวลาและความสามารถ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมาคือ ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของ สถานศึกษา ($\bar{X} = 4.61$) ครูใช้การวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้อในการสอน ($\bar{X} = 4.57$) ครูกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.55$) ครูให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนด้วยความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.54$) ครูวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน ด้วยวิธี การที่หลากหลาย และครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและกับการนำบริบทของชุมชนมาใช้ ($\bar{X} = 4.53$) เท่ากัน ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้อที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา ($\bar{X} = 4.50$) และครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.49$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านผู้บริหาร

ข้อ	ด้านผู้บริหาร	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียน	4.59	0.50	มากที่สุด	2
2.	ผู้บริหารสามารถจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ	4.59	0.52	มากที่สุด	2
3.	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	4.60	0.54	มากที่สุด	1
4.	ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการแก่ครู	4.54	0.52	มากที่สุด	3
	เฉลี่ยรวม	4.58	0.35	มากที่สุด	

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับปัจจัยด้านผู้บริหาร ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสามารถจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.58$) เท่ากัน และ ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการแก่ครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.54$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ข้อ	ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม	4.56	0.52	มากที่สุด	2
2.	สถานศึกษาจัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน	4.47	0.53	มาก	5
3.	สถานศึกษาจัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.54	0.55	มากที่สุด	3
4.	สถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	4.53	0.54	มากที่สุด	4
5.	สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานภายใน และหน่วยงานภายนอก	4.57	0.54	มากที่สุด	1
	เฉลี่ยรวม	4.54	0.32	มากที่สุด	

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานภายใน และหน่วยงานภายนอก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมาคือสถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.56$) สถานศึกษาจัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.54$) สถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$) และสถานศึกษาจัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.47$) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัย โดยรวมทุกด้าน

ปัจจัย	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
ด้านผู้เรียน	4.53	0.35	มากที่สุด	4
ด้านผู้สอน	4.55	0.28	มากที่สุด	2
ด้านผู้บริหาร	4.58	0.35	มากที่สุด	1
ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	4.54	0.32	มากที่สุด	3
เฉลี่ยรวม	4.55	0.25	มากที่สุด	

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับปัจจัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมา ด้านผู้สอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.55$) ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.54$) และด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล ด้านบริหารทั่วไป โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลดังตารางที่ 14 ถึงตารางที่ 18

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน
ด้านวิชาการ

ข้อ	ด้านวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรการเรียนรู้อะไรและกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	4.58	0.50	มากที่สุด	2
2.	สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น	4.60	0.53	มากที่สุด	1
3.	สถานศึกษาจัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน	4.53	0.56	มากที่สุด	4
4.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมตามความต้องการของผู้เรียน	4.51	0.55	มากที่สุด	5
5.	สถานศึกษานิเทศภายใน กำกับ ติดตาม และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอน	4.54	0.54	มากที่สุด	3
6.	สถานศึกษาจัดการแนะแนวการศึกษาให้แก่ผู้เรียน	4.54	0.55	มากที่สุด	3
	เฉลี่ยรวม	4.55	0.31	มากที่สุด	

จากตารางที่ 14 พบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านวิชาการ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรการเรียนรู้อะไรและกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.58$) สถานศึกษาจัดการ

แนะแนวการศึกษาให้แก่ผู้เรียน และสถานศึกษานิเทศภายใน กำกับ ติดตาม และนำผลไปปรับปรุง การเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.54$) เท่ากัน สถานศึกษาจัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายตามความต้องการ ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.53$) และสถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมตามความต้องการของ ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.51$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านงบประมาณ

ข้อ	ด้านงบประมาณ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	สถานศึกษาจัดทำบัญชีการเงิน และจัดหาพัสดุอย่าง ถูกต้อง	4.58	0.51	มากที่สุด	1
2.	สถานศึกษาวางแผนงานพัสดุอย่างเป็นระบบ	4.53	0.52	มากที่สุด	3
3.	สถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับ จัดสรรอย่างถูกต้อง	4.57	0.54	มากที่สุด	2
4.	สถานศึกษาตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ ทรัพย์สินและงบประมาณ	4.57	0.53	มากที่สุด	2
	เฉลี่ยรวม	4.56	0.35	มากที่สุด	

จากตารางที่ 15 พบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านงบประมาณ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษา จัดทำบัญชีการเงิน และจัดหาพัสดุอย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือ สถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างถูกต้อง และสถานศึกษาตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้ทรัพย์สินและงบประมาณ ($\bar{X} = 4.57$) เท่ากัน และ สถานศึกษาวางแผน งานพัสดุอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน
ด้านบริหารบุคคล

ข้อ	ด้านบริหารบุคคล	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	สถานศึกษาวางแผนอัตรากำลัง	4.57	0.54	มากที่สุด	3
2.	สถานศึกษาจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	4.52	0.54	มากที่สุด	5
3.	สถานศึกษาประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา	4.56	0.53	มากที่สุด	4
4.	สถานศึกษาส่งเสริมบุคลากรในการพัฒนาตนเอง	4.59	0.52	มากที่สุด	2
5.	สถานศึกษาดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากรในสถานศึกษา	4.54	0.53	มากที่สุด	6
6.	สถานศึกษาส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	4.51	0.51	มากที่สุด	7
7.	สถานศึกษาส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	4.60	0.52	มากที่สุด	1
	เฉลี่ยรวม	4.56	0.28	มากที่สุด	

จากตารางที่ 16 พบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านบริหารบุคคล ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษา ส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือ สถานศึกษาส่งเสริมบุคลากรในการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.59$) สถานศึกษา วางแผนอัตรากำลัง ($\bar{X} = 4.57$) สถานศึกษาประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.56$) สถานศึกษาจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการสรรหา และบรรจุแต่งตั้ง ($\bar{X} = 4.52$) สถานศึกษาดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.54$) และสถานศึกษาส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.51$) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน
ด้านบริหารทั่วไป

ข้อ	ด้านบริหารทั่วไป	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	4.53	0.52	มากที่สุด	2
2.	สถานศึกษาพัฒนาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	4.43	0.58	มาก	6
3.	สถานศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา	4.44	0.55	มาก	5
4.	สถานศึกษาดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา	4.50	0.58	มาก	4
5.	สถานศึกษาจัดโครงการเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	4.51	0.53	มากที่สุด	3
6.	สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา	4.57	0.54	มากที่สุด	1
	เฉลี่ยรวม	4.50	0.33	มาก	

จากตารางที่ 17 พบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านบริหารทั่วไป ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$) สถานศึกษาจัดโครงการเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X} = 4.51$) สถานศึกษาดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.50$) สถานศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.44$) และ สถานศึกษาพัฒนาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน โดยรวมทุกด้าน

ประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
ด้านวิชาการ	4.55	0.31	มากที่สุด	2
ด้านงบประมาณ	4.56	0.35	มากที่สุด	1
ด้านบริหารบุคคล	4.56	0.28	มากที่สุด	1
ด้านบริหารทั่วไป	4.50	0.33	มาก	3
เฉลี่ยรวม	4.54	0.24	มากที่สุด	

จากตารางที่ 18 พบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านงบประมาณ และด้านบริหารบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.56$) เท่ากัน รองลงมา ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.55$) และด้านบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.50$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

การเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบแบบที (Independence t-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis Of Variance : ANOVA) ได้ผลดังตารางที่ 19 ถึงตารางที่ 23

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามเพศ

ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ในโรงเรียน	เพศ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ด้านวิชาการ	ชาย	113	4.55	0.34	-0.097	0.923
	หญิง	207	4.55	0.30		
ด้านงบประมาณ	ชาย	113	4.57	0.36	0.287	0.774
	หญิง	207	4.56	0.34		
ด้านบริหารบุคคล	ชาย	113	4.54	0.28	-0.609	0.543
	หญิง	207	4.56	0.28		
ด้านบริหารทั่วไป	ชาย	113	4.51	0.34	0.520	0.603
	หญิง	207	4.49	0.33		
ภาพรวม	ชาย	113	4.54	0.26	0.070	0.944
	หญิง	207	4.54	0.24		

จากตารางที่ 19 พบว่า ตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามอายุ

ประสิทธิผลการจัด การศึกษาในโรงเรียน	อายุ	N	\bar{X}	S.D.	F	Sig
ด้านวิชาการ	น้อยกว่า 30 ปี	42	4.59	0.34	1.729	0.161
	30-45 ปี	150	4.51	0.31		
	46-50 ปี	52	4.56	0.34		
	51 ปีขึ้นไป	76	4.60	0.25		
	รวม	320	4.55	0.31		
ด้านงบประมาณ	น้อยกว่า 30 ปี	42	4.68	0.31	2.070	0.104
	30-45 ปี	150	4.54	0.36		
	46-50 ปี	52	4.56	0.34		
	51 ปีขึ้นไป	76	4.54	0.32		
	รวม	320	4.56	0.35		
ด้านบริหารบุคคล	น้อยกว่า 30 ปี	42	4.61	0.29	1.098	0.350
	30-45 ปี	150	4.53	0.30		
	46-50 ปี	52	4.57	0.28		
	51 ปีขึ้นไป	76	4.57	0.23		
	รวม	320	4.56	0.28		
ด้านบริหารทั่วไป	น้อยกว่า 30 ปี	42	4.51	0.33	0.310	0.818
	30-45 ปี	150	4.51	0.33		
	46-50 ปี	52	4.46	0.33		
	51 ปีขึ้นไป	76	4.49	0.34		
	รวม	320	4.50	0.33		
ภาพรวม	น้อยกว่า 30 ปี	42	4.60	0.25	1.108	0.346
	30-45 ปี	150	4.52	0.26		
	46-50 ปี	52	4.54	0.25		
	51 ปีขึ้นไป	76	4.55	0.21		
	รวม	320	4.54	0.24		

จากตารางที่ 20 พบว่า ตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไปไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

ประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน	ตำแหน่ง	N	\bar{X}	S.D.	F	Sig
ด้านวิชาการ	ครูผู้ช่วย	33	4.54	0.37	1.830	0.142
	ครู คศ.1	69	4.51	0.35		
	ครู คศ.2	110	4.52	0.30		
	ครู คศ.3	108	4.60	0.27		
	รวม	320	4.55	0.31		
ด้านงบประมาณ	ครูผู้ช่วย	33	4.59	0.32	2.043	0.108
	ครู คศ.1	69	4.63	0.36		
	ครู คศ.2	110	4.50	0.38		
	ครู คศ.3	108	4.57	0.30		
	รวม	320	4.56	0.35		
ด้านบริหารบุคคล	ครูผู้ช่วย	33	4.57	0.28	0.869	0.457
	ครู คศ.1	69	4.51	0.32		
	ครู คศ.2	110	4.55	0.30		
	ครู คศ.3	108	4.58	0.24		
	รวม	320	4.56	0.28		

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง (ต่อ)

ประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน	ตำแหน่ง	N	\bar{X}	S.D.	F	Sig
ด้านบริหารทั่วไป	ครูผู้ช่วย	33	4.55	0.33	0.685	0.562
	ครู คศ.1	69	4.45	0.35		
	ครู คศ.2	110	4.50	0.33		
	ครู คศ.3	108	4.50	0.32		
	รวม	320	4.50	0.33		
ภาพรวม	ครูผู้ช่วย	33	4.56	0.25	0.776	0.508
	ครู คศ.1	69	4.53	0.27		
	ครู คศ.2	110	4.52	0.26		
	ครู คศ.3	108	4.57	0.20		
	รวม	320	4.54	0.24		

จากตารางที่ 21 พบว่า ตัวอย่างที่มีตำแหน่ง ต่างกัน มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ตัวอย่างที่มีตำแหน่ง ต่างกัน มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสิทธิผลการจัด การศึกษาในโรงเรียน	ประสบการณ์การ ทำงาน	N	\bar{X}	S.D.	F	Sig
ด้านวิชาการ	น้อยกว่า 5 ปี	42	4.48	0.40	0.948	0.436
	5-10 ปี	92	4.53	0.30		
	11-15 ปี	58	4.56	0.30		
	16-20 ปี	58	4.59	0.31		
	21 ปีขึ้นไป	70	4.57	0.28		
	รวม	320	4.55	0.31		
ด้านงบประมาณ	น้อยกว่า 5 ปี	42	4.55	0.35	0.108	0.980
	5-10 ปี	92	4.58	0.37		
	11-15 ปี	58	4.55	0.36		
	16-20 ปี	58	4.56	0.33		
	21 ปีขึ้นไป	70	4.56	0.31		
	รวม	320	4.56	0.35		
ด้านบริหารบุคคล	น้อยกว่า 5 ปี	42	4.50	0.33	1.169	0.324
	5-10 ปี	92	4.54	0.31		
	11-15 ปี	58	4.59	0.26		
	16-20 ปี	58	4.60	0.26		
	21 ปีขึ้นไป	70	4.56	0.25		
	รวม	320	4.56	0.28		
ด้านบริหารทั่วไป	น้อยกว่า 5 ปี	42	4.43	0.33	0.707	0.588
	5-10 ปี	92	4.52	0.34		
	11-15 ปี	58	4.49	0.33		
	16-20 ปี	58	4.48	0.31		
	21 ปีขึ้นไป	70	4.52	0.34		
	รวม	320	4.50	0.33		

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน (ต่อ)

ประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน	ประสบการณ์การทำงาน	N	\bar{X}	S.D.	F	Sig
ภาพรวม	น้อยกว่า 5 ปี	42	4.49	0.30	0.571	0.684
	5-10 ปี	92	4.54	0.25		
	11-15 ปี	58	4.55	0.24		
	16-20 ปี	58	4.56	0.21		
	21 ปีขึ้นไป	70	4.55	0.23		
	รวม	320	4.54	0.24		

จากตารางที่ 22 พบว่า ตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

ประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน	ระดับการศึกษา	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ด้านวิชาการ	ปริญญาตรี	227	4.53	0.32	-2.022	0.044*
	ปริญญาโท	93	4.60	0.28		
ด้านงบประมาณ	ปริญญาตรี	227	4.54	0.35	-1.560	0.120
	ปริญญาโท	93	4.61	0.34		
ด้านบริหารบุคคล	ปริญญาตรี	227	4.54	0.28	-1.969	0.050*
	ปริญญาโท	93	4.61	0.28		

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

ประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน	ระดับการศึกษา	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ด้านบริหารทั่วไป	ปริญญาตรี	227	4.48	0.33	-1.702	0.090
	ปริญญาโท	93	4.54	0.34		
ภาพรวม	ปริญญาตรี	227	4.52	0.24	-2.348	0.019*
	ปริญญาโท	93	4.59	0.25		

จากตารางที่ 23 พบว่า ตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยระดับการศึกษาปริญญาโท มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม มากกว่าระดับการศึกษาปริญญาตรี

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน แต่ ด้านวิชาการ และด้านบริหารบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยระดับการศึกษาปริญญาโท มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านวิชาการ และด้านบริหารบุคคล มากกว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรี

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภายในของปัจจัยทั้ง 4 ด้าน และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 4 ด้าน กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (pearson's correlation coefficient) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 24 ถึงตารางที่ 29

ตารางที่ 24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 4 ด้านกับประสิทธิผลในการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X _{tot}	Y _{tot}
X1	1					
X2	0.554**	1				
X3	0.452**	0.444**	1			
X4	0.366**	0.460**	0.491**	1		
X _{tot}	0.777**	0.775**	0.787**	0.746**	1	
Y _{tot}	0.536**	0.578**	0.536**	0.519**	0.701**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 24 พบว่า ความสัมพันธ์ภายในของปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ด้านผู้เรียน (X₁) ด้านผู้สอน (X₂) ด้านผู้บริหาร (X₃) และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (X₄) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.366 ถึง 0.554 และมีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ ด้านผู้เรียน (X₁) กับ ด้านผู้สอน (X₂) ส่วนด้านผู้เรียน (X₁) กับ ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (X₄) มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ด้านผู้เรียน (X₁) ด้านผู้สอน (X₂) ด้านผู้บริหาร (X₃) และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (X₄) กับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาในโรงเรียน (Y_{tot}) พบว่า ในแต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.519 ถึง 0.701 และมีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน โดยปัจจัยด้านผู้สอน (X₂) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาในโรงเรียน สูงสุด ส่วนด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (X₄) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาในโรงเรียน ต่ำสุด

การวิเคราะห์ค่าอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ(Multiple Regression) แบบวิธีการคัดเลือกเข้าแบบขั้นตอน (Stepwise selection) โดยได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในภาพรวมและจำแนกในแต่ละด้านเมื่อพิจารณาตามลำดับความสัมพันธ์ของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ที่เข้าสู่สมการและส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 มีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านผู้บริหาร และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยวิเคราะห์ในภาพรวม (Y_{tot}) และจำแนกแต่ละด้าน (Y₁ ถึง Y₄)

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในภาพรวม (Y_{tot})

ตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้า สมการตามลำดับการ คัดเลือกเข้า	R	R ²	S.E.	สัมประสิทธิ์การ ถดถอย		t	Sig.
				B	Beta		
ด้านผู้สอน (X_2)	0.578	0.335	0.044	0.229	0.267	5.170	0.000**
ด้านผู้บริหาร (X_3)	0.657	0.432	0.034	0.151	0.217	4.394	0.000**
ด้านสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน (X_4)	0.683	0.466	0.037	0.162	0.212	4.381	0.000**
ด้านผู้เรียน (X_1)	0.704	0.495	0.035	0.150	0.213	4.258	0.000**
ค่าคงที่			0.181	1.393		7.697	0.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

Residual = 9.607

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

F = 77.189

Sig. F = 0.000**

จากตารางที่ 25 พบว่า ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในภาพรวม (Y_{tot}) ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับขั้นตอน คือ ด้านผู้สอน (X_2) ด้านผู้บริหาร (X_3) ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (X_4) และด้านผู้เรียน (X_1)

ตัวแปรปัจจัยที่ถูกคัดเลือกเข้าดังกล่าว มีอำนาจการทำนายหรือค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ 0.229, 0.151, 0.162 และ 0.150 ในแต่ละขั้นตอนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.578, 0.657, 0.683 และ 0.704 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.335, 0.432, 0.466 และ 0.495 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (S.E.) เท่ากับ 0.044, 0.034, 0.037 และ 0.035 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทั้ง 4 ตัวสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียนภาพรวม ได้ ร้อยละ 49.5 และส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในภาพรวม เขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยจากคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y_{\text{tot}} = 1.393 + 0.229(X_2) + 0.151(X_3) + 0.162(X_4) + 0.150(X_1)$$

$$ZY_{\text{tot}} = 0.267(X_2) + 0.217(X_3) + 0.212(X_4) + 0.213(X_1)$$

ตารางที่ 26 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านวิชาการ (Y_1)

ตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้า สมการตามลำดับการ คัดเลือกเข้า	R	R ²	S.E.	สัมประสิทธิ์การ ถดถอย		t	Sig.
				B	Beta		
ด้านผู้เรียน (X_1)	0.491	0.241	0.046	0.270	0.303	5.923	0.000**
ด้านสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน (X_4)	0.572	0.327	0.051	0.220	0.227	4.320	0.000**
ด้านผู้บริหาร (X_3)	0.603	0.363	0.048	0.205	0.233	4.258	0.000**
ค่าคงที่			0.238	1.387		5.827	0.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 Residual = 19.501

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 F = 60.128

Sig. F = 0.000**

จากตารางที่ 26 พบว่า ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านวิชาการ (Y_1) ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับขั้นตอน คือ ด้านผู้เรียน (X_1) ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (X_4) และด้านผู้บริหาร (X_3)

ตัวแปรปัจจัยที่ถูกคัดเลือกเข้าดังกล่าว มีอำนาจการทำนายหรือค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ 0.303, 0.227 และ 0.233 ในแต่ละขั้นตอนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.491, 0.572 และ 0.603 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.241, 0.327 และ 0.363 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (S.E.) เท่ากับ 0.046, 0.051 และ 0.048 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัวสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านวิชาการ ได้ ร้อยละ 36.3 และส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านวิชาการ เขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยจากคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y_1 = 1.387 + 0.270(X_1) + 0.220(X_4) + 0.205(X_3)$$

$$ZY_1 = 0.303(X_1) + 0.227(X_4) + 0.233(X_3)$$

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านงบประมาณ (Y_2)

ตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้า สมการตามลำดับการ คัดเลือกเข้า	R	R ²	S.E.	สัมประสิทธิ์การ ถดถอย		t	Sig.
				B	Beta		
ด้านผู้สอน (X_2)	0.495	0.245	0.068	0.442	0.363	6.532	0.000**
ด้านผู้บริหาร (X_3)	0.529	0.280	0.056	0.163	0.166	2.921	0.004**
ด้านสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน (X_4)	0.540	0.291	0.062	0.136	0.126	2.204	0.028*
ค่าคงที่			0.299	1.393		3.989	0.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 Residual = 26.962

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 F = 43.246

Sig. F = 0.000**

จากตารางที่ 27 พบว่า ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านงบประมาณ (Y_2) ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับขั้นตอน คือ ด้านผู้สอน (X_2) ด้านผู้บริหาร (X_3) และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (X_4)

ตัวแปรปัจจัยที่ถูกคัดเลือกเข้าดังกล่าว มีอำนาจการทำนายหรือค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ 0.363, 0.166 และ 0.126 ในแต่ละขั้นตอนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.495, 0.529 และ 0.540 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.245, 0.280 และ 0.291 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (S.E.) เท่ากับ 0.068, 0.056 และ 0.062 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัวสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านงบประมาณ ได้ ร้อยละ 29.1 และส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

จากความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านงบประมาณ เขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยจากคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y_2 = 1.191 + 0.442(X_2) + 0.163(X_3) + 0.136(X_4)$$

$$ZY_2 = 0.363(X_2) + 0.166(X_3) + 0.126(X_4)$$

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านบริหารบุคคล (Y_3)

ตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้า สมการตามลำดับการ คัดเลือกเข้า	R	R ²	S.E.	สัมประสิทธิ์การ ถดถอย		t	Sig.
				B	Beta		
ด้านผู้สอน (X_2)	0.578	0.335	0.057	0.203	0.203	3.551	0.000**
ด้านผู้เรียน (X_1)	0.704	0.495	0.045	0.191	0.234	4.224	0.000**
ด้านผู้บริหาร (X_3)	0.657	0.432	0.048	0.180	0.203	3.778	0.000**
ด้านสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน (X_4)	0.683	0.466	0.044	0.127	0.157	2.875	0.004**
ค่าคงที่			0.233	1.373		5.898	0.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 Residual = 15.885

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 F = 48.282

Sig. F = 0.000**

จากตารางที่ 28 พบว่า ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านบริหารบุคคล (Y_3) ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับขั้นตอน คือ ด้านผู้สอน (X_2) ด้านผู้เรียน (X_1) ด้านผู้บริหาร (X_3) และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (X_4)

ตัวแปรปัจจัยที่ถูกคัดเลือกเข้าดังกล่าว มีอำนาจการทำนายหรือค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ 0.203, 0.234, 0.203 และ 0.157 ในแต่ละขั้นตอนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.578, 0.707, 0.657 และ 0.683 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.335, 0.495, 0.432 และ 0.466 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (S.E.)

เท่ากับ 0.057, 0.045, 0.048 และ 0.044 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทั้ง 4 ตัวสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านบริหารบุคคล ได้ ร้อยละ 46.6 และส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านบริหารบุคคล เขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยจากคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y_3 = 1.373 + 0.203(X_2) + 0.191(X_1) + 0.180(X_3) + 0.127(X_4)$$

$$ZY_3 = 0.203(X_2) + 0.234(X_1) + 0.203(X_3) + 0.157(X_4)$$

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านบริหารทั่วไป (Y_4)

ตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้า สมการตามลำดับการ คัดเลือกเข้า	R	R ²	S.E.	สัมประสิทธิ์การ ถดถอย		t	Sig.
				B	Beta		
ด้านผู้เรียน (X_1)	0.423	0.179	0.057	0.276	0.291	4.828	0.000**
ด้านสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน (X_4)	0.462	0.213	0.058	0.164	0.158	2.804	0.005**
ด้านผู้สอน (X_2)	0.474	0.224	0.073	0.157	0.135	2.139	0.003**
ค่าคงที่			0.298	1.789		5.996	0.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 Residual = 27.015

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 F = 30.461

Sig. F = 0.000**

จากตารางที่ 29 พบว่า ตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านบริหารทั่วไป (Y_{tot}) ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับขั้นตอน คือ ด้านผู้เรียน (X_1) ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (X_4) และด้านผู้สอน (X_2)

ตัวแปรปัจจัยที่ถูกคัดเลือกเข้าดังกล่าว มีอำนาจการทำนายหรือค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ 0.291, 0.158 และ 0.135 ในแต่ละขั้นตอนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.423, 0.462 และ 0.474 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ

0.179, 0.213 และ 0.224 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (S.E.) เท่ากับ 0.057, 0.058 และ 0.073 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัวสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านบริหารทั่วไป ได้ ร้อยละ 22.4 และส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ในด้านบริหารทั่วไป เขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยจากคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y_4 = 1.789 + 0.276(X_1) + 0.164(X_4) + 0.157(X_2)$$

$$ZY_4 = 0.291(X_1) + 0.158(X_4) + 0.135(X_2)$$

ตารางที่ 30 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม ประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน				
	ด้าน วิชาการ	ด้าน งบประมาณ	ด้านบริหาร บุคคล	ด้านบริหาร ทั่วไป	ภาพรวม
ปัจจัยส่วนบุคคล					
เพศ	×	×	×	×	×
อายุ	×	×	×	×	×
ตำแหน่ง	×	×	×	×	×
ประสบการณ์ทำงาน	×	×	×	×	×
ระดับการศึกษา	✓	×	✓	×	✓
ปัจจัย					
ด้านผู้เรียน	✓	×	✓	✓	✓
ด้านผู้สอน	×	✓	✓	✓	✓
ด้านผู้บริหาร	✓	✓	✓	×	✓
ด้านสภาพแวดล้อม ของโรงเรียน	✓	✓	✓	✓	✓

ตอนที่ 6 แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

จากการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 6 คน ได้แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ดังนี้

ปัจจัยด้านผู้เรียน ผู้เรียนเป็นตัวสะท้อนสำคัญว่าการจัดการศึกษานั้นจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ซึ่งจากการวัดผลโดยแบบทดสอบระดับชาติต่าง ๆ ซึ่งเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ได้กล่าวว่า

“...การจัดการเรียนการสอนนั้นภายในโรงเรียน นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต้องถือว่าเป็นสำคัญ ก็จะมีแบบทดสอบระดับชาติ เช่น O-NET NT RT ข้อสอบวัดมาตรฐานปลายปี ที่เอามาวัดผลความสามารถของนักเรียน ถ้าได้ผลคะแนนดีก็ถือว่าโรงเรียนจัดการเรียนการสอนได้ดี ซึ่งตัวเด็กนักเรียนจะเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน..”

ซึ่งการให้ความสำคัญต่อคุณภาพของเด็กนักเรียนนั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องให้ความสำคัญ การเรียนรู้ของนักเรียนจะเกิดขึ้นได้จากการให้ความสำคัญในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 ที่กล่าวว่า

“...การมองเห็นผลประโยชน์ของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ทุกคนในโรงเรียน บุคลากรแต่ละฝ่ายในโรงเรียนเมื่อทำงานใด ๆ หรือวางแผนการจัดการใด ๆ ให้ยึดตัวผู้เรียนมาก่อน ให้คิดก่อนเสมอว่า สิ่งที่เราทำหรือกำลังจะทำ หรือแม้แต่วางแผนจะทำ หรือดำเนินการในอนาคตนั้นต้องคำนึงว่า นักเรียนได้อะไร ผู้เรียนได้อะไร แล้วเราจะนี่บอกว่าเราทำอะไรได้ และนำไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับตัวผู้เรียนอย่างไร เพราะถ้าอย่างนั้นเมื่อนักเรียนจบการศึกษาออกไปแล้วไม่สามารถนำความรู้ที่ได้จากในโรงเรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ก็ถือว่าจัดการเรียนการสอนของเราล้มเหลว ไม่ประสบผลสำเร็จ..”

จากการเรียนรู้ในปัจจุบันที่การเรียนรู้ของนักเรียนไม่ได้จำกัดอยู่แค่การศึกษาในห้องเรียน การเรียนรู้นอกห้องเรียนซึ่งรวมถึงการเรียนรู้ทักษะด้านงานอาชีพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเรียนเพื่อการเพิ่มทางเลือกในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนต่อไปในอนาคต ดังผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า

“...นักเรียนเป็นส่วนสำคัญมาก สาเหตุที่สำคัญมากเพราะ นักเรียนส่วนใหญ่ของเราเป็นนักเรียนที่ไม่ใช่หัวกะทิ และเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ก็เป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษแบบนี้และเด็กปกติให้มีความสอดคล้องกันและสมดุลกันจึงเป็นเรื่องที่ยาก จึงต้องคัดกรองเด็กให้ชัดเจนในด้านวิชาการ แต่ในด้านอื่นที่สามารถเสริมศักยภาพเด็กนอกเหนือจากด้านวิชาการก็คือ ด้านอาชีพ สาเหตุที่เน้นงานอาชีพเพราะ โรงเรียนเราเป็นโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องค้นหาตัวตน เพื่องานอาชีพเมื่อจบการศึกษา ซึ่งนักเรียนจะต้องค้นหาตัวเองว่าอยากจะเป็นอะไร อยากทำอะไร ด้านไหน เราก็จัดการศึกษาเสริมในด้านนั้นนอกเหนือจากงานวิชาการ..”

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาให้กับนักเรียนในโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดนั้น การคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงมากที่สุด เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน สถานศึกษาแต่ละแห่งจำเป็นต้องวางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความสามารถ ศักยภาพ รวมถึงความต้องการของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการซึ่งมีการวัดผลประเมินผลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบทดสอบระดับชาติหรือระดับโรงเรียน รวมถึงการจัดการเรียนรู้ด้านงานอาชีพเพื่อเสริมให้นักเรียนสามารถวางแผนประกอบอาชีพในอนาคตได้

ปัจจัยด้านผู้สอน การจัดการเรียนการสอนในแต่ละสถานศึกษานั้น ผู้ที่ทำการขับเคลื่อนกระบวนการที่สำคัญ คือ ครูผู้สอน เพื่อให้กระบวนการนั้นดำเนินไปอย่างสำเร็จมีประสิทธิภาพ การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน ดังผู้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า

“...ก่อนการพัฒนาเด็กนักเรียนได้ การพัฒนาครูผู้สอนก่อนเป็นสิ่งจำเป็น เด็กจะได้รับอะไรก็อยู่ที่ว่าครูจะป้อนอะไร เพราะฉะนั้นถ้าครูที่ดี มีการจัดการเรียนการสอนที่สร้างสรรค์ มีการป้อนสิ่งที่ดีด้วยวิธีการ กระบวนการที่เอื้อต่อการรับรู้ของนักเรียน และทำอย่างเต็มที่ เด็กก็จะได้รับมันอย่างเต็มที่ การพัฒนาครูให้พร้อม จึงเป็นเรื่องสำคัญมาก ความพร้อมของครูคือชำนาญ เชี่ยวชาญในสิ่งที่ต้องการถ่ายทอด มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ มีการวางแผนการสอน มีการวิจัยปัญหาและพร้อมที่จะแก้ปัญหาระหว่างการเรียนการสอนและที่สำคัญคือ ต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง...”

นอกจากการให้คำความสำคัญกับตัวครูผู้สอนในด้านงานวิชาการแล้ว การมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน และการทำงานร่วมกันในสถานศึกษาก็เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนควรปฏิบัติ เช่นผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 กล่าวว่า

“...การทำงานในโรงเรียนนอกจากความรู้ความสามารถของครูที่เป็นสิ่งจำเป็นแล้ว การมีทัศนคติที่ดีในการทำงานก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเลย เพราะการทำงานร่วมกันเป็นทีมทำให้งานนั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และครูเองต้องมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันกับองค์กร คือการเน้นผลที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ และภาระงานที่นอกเหนือจากภาระงานสอนในโรงเรียนก็เป็นงานสำคัญที่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนต้องร่วมมือร่วมใจกันทำงาน ต้องลดความขัดแย้ง และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนทั้งในด้านวิชาการและคุณธรรม...”

ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองทั้งในด้านภาระงานและภาระงานที่นอกเหนืองานสอนสอนสอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า

“...ผมกำหนดกรอบภาระงานให้แก่ครูผู้สอนอย่างชัดเจน เพื่อให้เค้าได้รู้กรอบภาระงานตัวเองว่าเค้าต้องทำอะไรบ้าง รับผิดชอบงานส่วนไหนบ้าง เพราะครูผู้สอนบางคนก็ไม่วู้ ไม่แน่ใจว่าภาระงานอันไหนที่ตัวเองต้องทำหรือไม่ต้องทำ ครูต้องเข้าใจบทบาทในส่วนของตัวเอง เข้าใจภาระหน้าที่ของตนเองก่อนว่าอยู่ตรงไหน เพื่อที่จะได้ไม่เคอะเขินในการทำงาน มีการกระตุ้นให้เค้าพัฒนาตนเอง และในส่วนของงานโรงเรียนที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน ก็จะต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกคนในโรงเรียนเพื่อให้งานออกมาสำเร็จ ถ้าบุคลากรไม่มีคุณภาพ งานก็จะไม่มีคุณภาพ...”

สรุปได้ว่า ผู้สอนคือบุคลากรที่เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งผู้สอนนั้นจะต้องมีความรู้ความสามารถในภาระงานที่ได้รับมอบหมายและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รวมถึงเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ซึ่งต้องมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร มีเป้าหมายการพัฒนาเดียวกันทั้งองค์กร เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

ปัจจัยด้านผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการวางแผนการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอน การขับเคลื่อนโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 กล่าวว่า

“...ผู้บริหารในส่วนของผม เหมือนการมีสองขา ขาหนึ่งคือ director คือการอำนวยความสะดวก คือการอำนวยความสะดวกทุกอย่าง ในงานทุกด้าน และอีกขาหนึ่ง คือ commander คือการบังคับบัญชา เราก็ต้องทำให้ได้ ถ้าเราทำไม่ได้ ก็ทำให้การจัดวางการบริหารบุคลากรเป็นไปได้ยาก ต้องจัดวางเป้าหมายของโรงเรียนและเป้าหมายของบุคลากรให้ไปด้วยกัน...”

ผู้บริหารนอกจากการบริหารสถานศึกษาให้ดำเนินการไปอย่างเป็นระบบระเบียบแล้วนั้น ในส่วนตัวของผู้บริหารการมีภาวะผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นสิ่งที่สำคัญ ดังผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่

“...นอกจากการบริหารตามหลักทั่วไปตามกรอบงานของโรงเรียนแล้วเนี่ย ผมเอง ยึดแนวทางการเป็นแบบอย่างให้กับครูและนักเรียน การทำให้ดู อยากให้นักเรียน ให้ครูมีระเบียบวินัย ก็ต้องทำให้ดูก่อน อยากกระตุ้นให้ครูมีการตื่นตัว มีการพัฒนา ก็ต้องใส่ปัจจัยลงไป อย่าง โรงเรียนดี ตำบล โรงเรียนประชารัฐ โรงเรียนคุณภาพ ผมบอกให้คณะครูเลยว่าเราจะทำหมดนะ ครูก็จะตื่นตัวว่า เราจะทำงานไปเรื่อย ๆ วัน ๆ ไม่ได้ จะต้องพัฒนาและปรับปรุงเพื่อพัฒนาโรงเรียนของเราให้มันดีขึ้น มีคุณภาพ...”

สรุปได้ว่า การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดผลสำเร็จทางการศึกษานั้นต้องมีการบริหาร ที่เป็นระบบ ทั้งรูปแบบการบริหาร การมีภาวะผู้นำ การเป็นอย่างที่ดี รวมถึงการบริหารบุคคลซึ่งเป็น พื้นเพองสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียน

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เหมาะสมต่อ การเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนการสอนของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนซึ่งการมี ความสัมพันธ์อันดีในชุมชนและความร่วมมือของชุมชนในการเป็นแหล่งเรียนรู้และการสนับสนุน โรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่นผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 กล่าวว่

“...การจัดการเรียนเน้นบริบทชุมชน เช่น ชุมชนเรามีลำไยเยอะ เราก็จะทำยังไงให้ เด็กนักเรียนเราได้เรียนรู้จากชุมชน โดยที่เราไม่ต้องสร้างห้อง สร้างแหล่งเรียนรู้ใด ๆ แล้วเราก็ยังได้ให้ นักเรียนได้เห็นสภาพจริง เรียนรู้จริง จากผู้ปกครอง ทั้งงานอาชีพ ทั้งวัฒนธรรม...”

นอกจากความร่วมมือของชุมชนแล้ว ความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ สภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียนต้องมีแรงดึงดูดให้เกิดการเรียนรู้ด้วย สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 กล่าวว่

“...โรงเรียนต้องนำเรียน นำมาเรียน อุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ ต้องพร้อมที่จะให้เกิดการเรียนรู้ โดยเฉพาะในโลกที่เทคโนโลยีไปไวมากแบบนี้ การมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ตอบรับการเรียนรู้ของ ผู้เรียนด้วย แต่แม้ไม่ใช่เทคโนโลยีก็ขึ้นอยู่กับว่าเราจะใช้ทรัพยากรในโรงเรียนยังไงให้มันดูน่าดีขึ้น น่าสนใจขึ้น ให้ดึงดูดให้นักเรียนอยากเรียนรู้...”

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนนั้นต้องสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เอื้อต่อการเรียนรู้ มีวัสดุอุปกรณ์ที่พร้อมและตอบรับกับความต้องการของผู้เรียนในโรงเรียนได้ และที่สำคัญคือการออกแบบการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่จะกำหนดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

ภาพที่ 4 สรุปแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น และวิธีสุ่มแบบง่าย และผู้ให้ข้อมูลระดับลึกจำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบถามและแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ระดับลึก วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นสำคัญในการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ปัจจัยส่วนบุคคลของตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 64.69 มีอายุ 30-45 ปี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 46.88 มีตำแหน่ง ครู คศ.2 จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.38 ด้านประสบการณ์การทำงานมีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 28 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 70.63

ตอนที่ 2 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

ระดับปัจจัยด้านผู้เรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ และผู้เรียนมีทักษะในการ ทำงาน รักการทำงาน สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติ ที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน รองลงมาคือ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ และผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ

ระดับปัจจัยด้านผู้สอน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลาและความสามารถ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของ สถานศึกษา ครูใช้การวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้อในการสอน ครูกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครูให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนด้วยความเสมอภาค ครูวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน ด้วยวิธี การที่หลากหลาย และครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและกับการนำบริบทของชุมชนมาใช้ เท่ากัน ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้อที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา และครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

ระดับปัจจัยด้านผู้บริหาร ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสามารถจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียน เท่ากัน และ ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการแก่ครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม สถานศึกษาจัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และสถานศึกษาจัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ

ตอนที่ 3 ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านงบประมาณ และด้านบริหารบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน รองลงมา ด้านวิชาการ และด้านบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ย ตามลำดับ

ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านงบประมาณ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษาจัดทำบัญชีการเงิน และจัดหาพัสดุอย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างถูกต้อง และสถานศึกษาตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ทรัพย์สินและงบประมาณ เท่ากัน และ สถานศึกษาวางแผนงานพัสดุอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านบริหารบุคคล ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษาส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรม สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษาส่งเสริมบุคลากรในการพัฒนาตนเอง สถานศึกษาวางแผนอัตรากำลัง สถานศึกษาประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา สถานศึกษาจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง สถานศึกษาดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากรในสถานศึกษา และสถานศึกษาส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านวิชาการ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษาจัดการแนะแนวการศึกษาให้แก่ผู้เรียน และสถานศึกษานิเทศภายใน กำกับติดตาม และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอน เท่ากัน สถานศึกษาจัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน และสถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมตามความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ

ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านบริหารทั่วไป ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สถานศึกษาจัดโครงการเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา สถานศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา

และภายนอกสถานศึกษา และ สถานศึกษาพัฒนาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ

ตอนที่ 4 ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ครูที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และด้านผู้บริหาร ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านผู้สอนส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านวิชาการ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้บริหาร และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านผู้เรียนส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านงบประมาณ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน ผู้บริหาร และด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านบริหารบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยด้านผู้เรียน ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และด้านผู้สอน ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านบริหารทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านผู้เรียนส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ด้านบริหารทั่วไป อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 6 แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

1. ด้านผู้เรียน
 - 1.1 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีสุขภาวะที่ดี
 - 1.2 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการทำงาน ทักษะในการประกอบอาชีพ
2. ด้านผู้สอน
 - 2.1 ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ให้ตรงตามมาตรฐานและทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นตามหลักสูตร
 - 2.2 ครูเป็นแบบอย่างที่ดีและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้
 - 2.3 จัดครูให้ครบชั้น และตามวิชาเอก
 - 2.4 ลดภาระงานอื่นให้แก่ครูผู้สอน
3. ด้านผู้บริหาร
 - 3.1 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี มีความยุติธรรม
 - 3.2 ผู้บริหารบริหารงานด้วยความโปร่งใส
4. ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
 - 4.1 โรงเรียนมีสภาพแวดล้อม พร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้เรียน
 - 4.2 โรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและสามารถร่วมกับชุมชนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

เพศ พบว่า ครูที่มีเพศ ต่างกันจะมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติโชติ เวียงนาค (2557) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนเวียงสา3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ที่พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนเวียงสา3 อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนทุกคนมีภาระงานและสภาพบริบทการทำงานที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้น ครูที่มีเพศต่างกันจึงส่งผลให้มีความคิดเห็นหรือประสิทธิผลการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

อายุ พบว่า ครูที่มีอายุ ต่างกันจะมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับปณิตา เกษศิลาปะ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่าเมื่อจำแนกตามอายุ สถานภาพในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนวุฒิการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นการทำงานในบริบทที่คล้ายกัน และภาระงานของครูผู้สอนเป็นภาระเดียวกันจึงมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ตำแหน่ง พบว่า ครูที่มีระดับตำแหน่งต่างกันจะมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับปณิตา เกษศิลาปะ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่าเมื่อจำแนกตามอายุ สถานภาพในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนวุฒิการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน ต่างมีภาระงานสอนและงานพิเศษนอกเหนืองานสอนที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันในโรงเรียนไม่แตกต่างกันตามแต่คำสั่งที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ส่งผลให้ตำแหน่งมีผลต่อประสิทธิผลของการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันจะมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับปณิตา เกษศิลาปะ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่าเมื่อจำแนกตามอายุ สถานภาพในการปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนวุฒิการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งนี้เนื่องจากภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของครูผู้สอนที่ต้องรับผิดชอบไม่ว่างานสอนหรืองานนอกเหนือจากงานสอนขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การทำงาน เพราะฉะนั้นประสบการณ์การทำงานจึงมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับปณิตา เกษศิลาปะ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่าเมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนส่วนใหญ่ที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นการต่อยอดทางด้าน การสอนหรือทางด้านการบริหารการศึกษา ซึ่งส่งผลให้คุณครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปมีแนวโน้มที่จะมีมุมมองในการบริหารหรือความเชี่ยวชาญทางการสอนที่มากกว่าครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนั้น ระดับการศึกษาจึงมีผลต่อประสิทธิผลของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน

ด้านผู้บริหาร ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับสมบุรณ์ กฤษแดงฟู (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารกับคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านอรุโณทัยจังหวัดเชียงใหม่พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารในทุกด้านมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการศึกษาซึ่งเป็นความสัมพันธ์กันในทางบวกแสดงว่าผู้บริหารที่มีทักษะในการบริหารงานสูงมีแนวโน้มทำให้คุณภาพการศึกษาสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากการบริหารงานของผู้บริหารเป็นการวางเป้าหมาย กลยุทธ์ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้เกิดผลสำเร็จ การที่ผู้บริหารมีมุมมองและแนวคิดการบริหาร รวมถึงทักษะการบริหารจัดการสูงจะส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาให้สูงตามไปด้วย

ด้านผู้เรียน ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับนฤกร ปั่นพุ่มโพธิ์ (2561) พบว่า ระดับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารและสนับสนุนและด้านการบริหารสถานศึกษาตามลำดับ เช่นเดียวกับ วัชรพงษ์ น่วมมะโน (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านครู และด้านผู้บริหาร ดังนั้น ตัวผู้เรียนเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและประสิทธิผลทางการศึกษาในโรงเรียนที่สำคัญ เพราะผลการจัดการศึกษาจะมีประสิทธิผลหรือไม่ ปลายทางที่ต้องวัดผล คือ การวัดและประเมินผลจากตัวนักเรียน เพราะฉะนั้น หากนักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีทักษะการทำงาน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีและมีคุณธรรม จะส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ ได้

ด้านผู้สอน ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับ นิตยา สายเครือดีบ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรห้องเรียน วิทยาศาสตร์แบบบูรณาการองค์รวมของโรงเรียนบ้านบงตัน อำเภอตอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการบริหารจัดการที่ดีพบว่าหลักสูตรครูผู้สอนและผู้เรียน เป็นปัจจัยภายในที่สำคัญที่สุด เช่นเดียวกับกับ วัชรพงษ์ น่วมมะโน (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 10 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด เพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูอยู่ในอันดับสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดการศึกษาให้เกิด ผลสำเร็จต่อตัวนักเรียนนั้นด้านตัวผู้สอนเป็นตัวแปรหลักที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน และคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องเป็นผู้จัดรูปแบบการจัดการศึกษาในห้องเรียน และนอกห้องเรียนแก่ผู้เรียนในรูปแบบถูกต้องและเหมาะสมแก่ผู้เรียนแต่ละบุคคลเพื่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิผลทางการเรียนสูงสุด เพราะฉะนั้น ผู้สอนส่งผลต่อประสิทธิผล การจัดการศึกษาอย่างมาก

ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับ พรพิมล หารษาภิรมย์โชค (2554) วิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขในการจัดการความรู้มาใช้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขต ภูมิภาคตะวันตกได้แก่จังหวัดกาญจนบุรีนครปฐมเพชรบุรีราชบุรีและสุพรรณบุรี ด้านการเรียนรู้ควรมี การส่งเสริมให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เช่นเดียวกับ รุจิราพรรณ คงช่วย (2555) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ มีดังนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บรรยากาศองค์การ วัฒนธรรมองค์การ ความพึงพอใจในงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และภาวะผู้นำของผู้บริหาร จะเห็นได้ว่า การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งใน และนอกห้องเรียนสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนและส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนรู้ของ นักเรียน ดังนั้น การมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การมีอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมและ เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน สภาพแวดล้อมมีความปลอดภัยทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมถึงในเขตชุมชน จะส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านผู้เรียน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียนส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรบริหารจัดการให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล ปลูกฝังและฝึกฝนให้นักเรียนมีความรู้และทักษะในการทำงาน อีกทั้งเน้นย้ำและให้ความสำคัญให้นักเรียนมีทักษะในอาชีพ โรงเรียนมีการบรรจุหลักสูตรงานอาชีพหรือกิจกรรมส่งเสริมงานอาชีพให้ผู้เรียนได้ฝึกการทำอาชีพจริง มีการจัดทำโครงการโรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนวิถีพุทธ กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2. ด้านผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอนส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ดังนั้น ครูผู้สอนควรจะมีการฝึกฝน พัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการฝึกอบรมและหาความรู้เพิ่มเติม และที่สำคัญ ครูผู้สอนมีทักษะความเชี่ยวชาญในการถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ตรงตามมาตรฐานและทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นตามหลักสูตร อีกทั้งครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีและสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนได้ และผู้บริหารควรมีส่วนกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

3. ด้านผู้บริหาร ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรจะมีการกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้ชัดเจน ผู้บริหารควรบริหารงานด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม มีภาวะผู้นำ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้เรียนได้ รวมทั้งให้การสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน รวมถึงบริหารจัดการด้านบุคลากรจัดครูให้ครบชั้น ครบวิชา จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์มากที่สุด รวมถึงการให้ความร่วมมือกับต้นสังกัดและชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผล

4. ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียนส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ดังนั้น โรงเรียนควรมีสภาพแวดล้อมที่พร้อมทั้งสื่อและวัสดุอุปกรณ์ มีเทคโนโลยี และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และปลอดภัย การสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง มีแหล่งห้องสมุดที่เอื้อต่อการเรียนรู้และปลอดภัย รวมถึงโรงเรียนต้องสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและหน่วยงานในชุมชน เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนและหน่วยงานในชุมชนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนทั้งทางด้านวิชาการและงานอาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มีการขาดแคลนทรัพยากรและความพร้อมเพื่อแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรุณา ภู่มะลิ, ทวีศิลป์ กุลนภาตล, ผดุงชัย ภูพัฒน์, และ นิวัตต์ น้อยมณี. (2557). “ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” **วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์** 8, 1 (มกราคม-เมษายน): 158-172.
- กวินท์ พินจำรัส. (2555). “ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาความเป็นผู้นำและการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- กิตติโชค เวียงนาค. (2558). “ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนเวียงสา 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ไกรยศ ภัทราวาท. (2557). **สัญญาณสะท้อนความเหลื่อมล้ำผ่านดัชนีการศึกษาไทยรายจังหวัด ปี 57 ถึงเวลาต้องกระจายอำนาจ**. เข้าถึงเมื่อ 19 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงได้จาก <http://seminar.qlf.or.th/Seminar/Topic/32>.
- จรรยา ชินลี. (2552). “แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เชิดพงษ์ ชัยวรรณ. (2556). “รูปแบบการจัดการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะในสถานศึกษาขนาดเล็กกรณีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ทิพย์พร ศิริจันทร์พันธ์. (2556). “ประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร.” **วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร** 10, 48 (พฤษภาคม - มิถุนายน): 73-81.
- เทิดศักดิ์ ไชยสมปาน. (2558). **ปัญหาการศึกษาไทยและแนวทางการแก้ไข**. เข้าถึงเมื่อ 18 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงได้จาก: <https://www.gotoknow.org/posts/409185>.

- นงค์นุช สมุทรดนตรี. (2556). “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายอัครกรู๊ป จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาด้านบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นฏกร ปันพุ่มโพธิ์, สมศรี ทองนุช และสุเมธ งามกนก. (2561). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7.” วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 13, 1 (มกราคม-มิถุนายน): 81-96.
- นันทรัตน์ ปีสาร. (2547). “สภาพและแนวทางในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสมุทรสาคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาด้านบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยศิลปากร.
- นิตยา สายเครือดีบ. (2556). “ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรห้องเรียนวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการองค์รวมของโรงเรียนบ้านบงตัน อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาด้านบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิตดา บุรณจันทร์. (2550). “ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลองค์การของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาด้านบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เบญจวรรณ ศรีมารุต. (2551). “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาด้านบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปณิตา เกษศิลป์. (2552). “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาด้านบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ผกามาศ วิโสรัมย์. (2557). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์.” มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พรพิมล ทรราชภิรมย์โชค. (2554). “การศึกษาสภาพการจัดการความรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตภูมิภาคตะวันตก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาด้านบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พิทยาภรณ์ มานะจตุ. (2557). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การมหาวิทยาลัยราชภัฏ.” วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ 15, 1 (ตุลาคม 2556 - มีนาคม 2557): 85-95.

- พิมพ์พรณ สุริโย. (2552). “ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ไพศาล เกิดขาว. (2546). “การบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภรณี มหานนท์. (2529). **การประเมินประสิทธิผลขององค์การ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- มนัสวีร์ จันทรังษี. (2554). “ประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มะลิวัลย์ จัตรอรุณ. (2550). “ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุจิราพรรณ คงช่วย. (2555). “ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วัชรวัชร งามละม่อม. (2559). **แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล**. เข้าถึงเมื่อ 18 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงได้จาก http://learningofpublic.blogspot.com/2016/01/blog-post_17.html.
- วัชรพงษ์ น่วมมะโน. (2558). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10.” **Veridian E-Journal, Silpakorn University** 8, 1 (มกราคม-เมษายน): 1120-1131.
- วิจลน์ โกษาแสง. (2548). “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมบุรณ์ กฤษแดงฟู. (2556). “ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารกับคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านอรุโณทัย จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สมหวัง ดวงปิ่น. (2555). “ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการฝึกอบรมโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศีงใหม่ เขต 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2. (2557). “รายงานตัวเองสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ปี พ.ศ. 2557.”
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545.”
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. “แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559.” Vol. 2556.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. “แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง(2552-2559):ฉบับสรุป.” Vol. 2553.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. “แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ.”
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. ครั้งที่ 1. Vol. 2553.** โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุธาสิณี กุลกิจตานนท์. (2551). “ประสิทธิผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลำปาง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.2551
- สุชาติ สุวัช. (2556). “ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาลสวนเด็กเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โสภณ วงษ์นาคเพ็ชร. (2553). “การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อนุสรณ์ จันทรดาธรรม. (2556). “ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามโครงสร้าง บริหารจัดการซีทของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- อรรรรณ คำมาก. (2554). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจการกระทรวงศึกษาธิการที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อ้อมใจ เวียงสมุทร. (2552). “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาษาต่างประเทศ

- Agi, U. K. (2017). “School Development Planning : A strategic Tool For Secondary School Improvement in Riverstate, Nigeria.” **Journal of the international Society for teacher Education** 21, 11: 88-99.
- Armstrong, Henson and Savage. (1989). **Educational**. New York: Macmillan.
- Camp, H. (2017). “Goal Setting as Teacher Development Practice.” Minnesota State University, Mankato.” **International Journal of teaching and Learning in Higher Education** 29, 1: 61-72.
- Gietz, C., & McIntosh, K. (2014). “Relations between student Perceptions of their school Environment and Academic Achivment.” **Canadian Journal of school Psychology** 29, 3 (September): 161-176.
- Hoy, W. K., & Furguson, J. (1985). “theoretical framework and exploration effectiveness of schools. ” *Educational Administration Quaterly*, 21.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). **Educational Administration: Theory, research and practice**. Singapore: McGraw-Hill book.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2005). **Educational Administration: Theory, Research and Practice**. 7th ed. New York: McGraw-Hill.
- Madaus, G. F., Scriven, M. S., & Stufflebeam, D. L. (1983). **Evaluation models viewpoints on educational and human services evaluation**. 8th ed. Boston: Kluwer-Nijhoff Publishing.
- Reid, et al. (1988). **Towards the effective school. The problems and some solutions**. Oxford: Basil Blackwell

ภาคผนวก

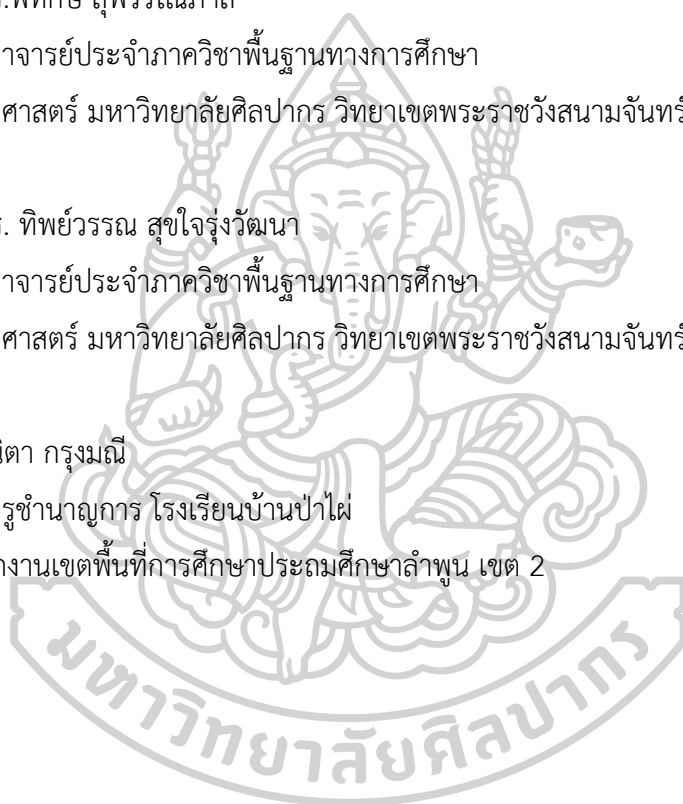

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบงานวิจัย
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม จำนวน 4 ท่าน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณธิดา เหล่าพวงศักดิ์
ตำแหน่ง คณบดีคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ เขตหนองแขม กรุงเทพฯ
2. อาจารย์ ดร.พิทักษ์ สุพรรณโณภาส
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
3. อาจารย์ ดร. ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
4. นางสาวปณิตา กรุงมณี
ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านป่าไผ่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.034-218790

ที่ ศธ 6806(๑๖) / ๙๕๖๖

วันที่ 10 ตุลาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา

ด้วย นางสาวสุพัศรา ขันทอง รหัสประจำตัว 58260312 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา พัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " แนวทางการพัฒนา ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อริทมาส มากจ้อย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.034-218790

ที่ ศธ 6806(๒๖) / ๔5๒ ๑

วันที่ 10 ตุลาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.พิทักษ์ สุพรรณ โฉมกาฬ

ด้วย นางสาวสุพัศรา ชันทอง รหัสประจำตัว 58260312 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชา พัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " แนวทางการพัฒนา
ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ
เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากजू)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 6806(ก6)/8523
๐๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

10 ตุลาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวปณิศา คุ้มมณี

ด้วย นางสาวสุพัตรา ชันทอง รหัสประจำตัว 58260312 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา พัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนา ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2"

ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจู้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

Index Of Item Objective Congruence

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้เรียน ผู้สอน จำนวน 24 ข้อ

รายการการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญคนที่			IOC	ความหมาย
		1	2	3		
ปัจจัยด้านผู้เรียน						
1	ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	0	+1	+1	.67	ใช้ได้
3	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	ผู้เรียนมีทักษะในการ ทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติ ที่ดีต่ออาชีพสุจริต	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ปัจจัยด้านผู้สอน						
7	ครูกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและกับการนำบริบทของชุมชนมาใช้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	ครูวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียน ด้วยวิธี การที่หลากหลาย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	ครูให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนด้วยความเสมอภาค	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	ครูใช้การวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้อในการสอน	+1	0	+1	.67	ใช้ได้
14	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

รายการการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญคนที่			IOC	ความหมาย
		1	2	3		
15	ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมาย เต็มเวลาและความสามารถ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ปัจจัยด้านผู้บริหาร						
16	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสามารถจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการแก่ครู	0	+1	+1	.67	ใช้ได้
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน						
20	สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
21	สถานศึกษาจัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22	สถานศึกษาจัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยี สารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23	สถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24	สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง หน่วยงานภายใน และหน่วยงานภายนอก	+1	0	+1	.67	ใช้ได้

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน 4 ด้าน จำนวน 23 ข้อ

รายการการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญคนที่			IOC	ความหมาย
		1	2	3		
ด้านวิชาการ						
1	ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	สถานศึกษาจัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมตามความต้องการของผู้เรียน	+1	0	+1	.67	ใช้ได้
5	สถานศึกษานิเทศภายใน กำกับ ติดตาม และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	สถานศึกษาจัดการแนะแนวการศึกษาให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1		ใช้ได้
ด้านงบประมาณ						
7	สถานศึกษาจัดทำบัญชีการเงิน และจัดหาพัสดุอย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	สถานศึกษาวางแผนงานพัสดุอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	สถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	สถานศึกษาตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ทรัพย์สินและงบประมาณ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านบริหารบุคคล						
11	สถานศึกษาวางแผนอัตรากำลัง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	สถานศึกษาจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	สถานศึกษาประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา	0	+1	+1	.67	ใช้ได้
14	สถานศึกษาส่งเสริมบุคลากรในการพัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

รายการการประเมิน		ผู้เชี่ยวชาญคนที่			IOC	ความหมาย
		1	2	3		
15	สถานศึกษาดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16	สถานศึกษาส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17	สถานศึกษาส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านบริหารทั่วไป						
18	สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	สถานศึกษาพัฒนาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	สถานศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
21	สถานศึกษาดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22	สถานศึกษาจัดโครงการเพื่อตอบสนองนโยบายจุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	+1	0	+1	.67	ใช้ได้
23	สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม					0.95	ใช้ได้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

.....

ตำแหน่ง

.....

โรงเรียน

.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

เริ่มสัมภาษณ์เวลา..... จบการสัมภาษณ์เวลา.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การจัดการศึกษาของโรงเรียน

1. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง
2. ปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนของท่านประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาคืออะไร

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา

1. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาในโรงเรียนเป็นอย่างไร

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละข้อในรายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่านโดยขีดเครื่องหมาย ✓
และเติมข้อความลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง (กรุณาตอบทุกข้อ)

เพศ

ชาย

หญิง

อายุ

น้อยกว่า 30 ปี

30-45 ปี

46-50 ปี

51 ปีขึ้นไป

ตำแหน่ง

ครูผู้ช่วย

ครู คศ.1

ครู คศ.2

ครู คศ.3

ครู คศ.4

ประสบการณ์การทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี

5-10 ปี

11-15 ปี

16-20 ปี

21 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้เรียน ผู้สอน จำนวน 24 ข้อ

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ปัจจัยด้านผู้เรียน						
1	ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ					
2	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์					
3	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
4	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ					
5	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร					
6	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต					
ปัจจัยด้านผู้สอน						
7	ครูกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์					
8	ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้					
9	ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา					
10	ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและกับการนำบริบทของชุมชนมาใช้					
11	ครูวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียน ด้วยวิธี การที่หลากหลาย					
12	ครูให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนด้วยความเสมอภาค					
13	ครูใช้การวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้ในการสอน					
14	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของ สถานศึกษา					
15	ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลาและ ความสามารถ					

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ปัจจัยด้านผู้บริหาร						
16	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียน					
17	ผู้บริหารสามารถจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ					
18	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร					
19	ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการแก่ครู					
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน						
20	สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม					
21	สถานศึกษาจัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน					
22	สถานศึกษาจัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
23	สถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา					
24	สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานภายใน และหน่วยงานภายนอก					

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน 4 ด้าน จำนวน 23 ข้อ

ที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านวิชาการ						
1	สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน					
2	สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น					
3	สถานศึกษาจัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน					
4	สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมตามความต้องการของผู้เรียน					
5	สถานศึกษานิเทศภายใน กำกับ ติดตาม และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอน					
6	สถานศึกษาจัดการแนะแนวการศึกษาให้แก่ผู้เรียน					
ด้านงบประมาณ						
7	สถานศึกษาจัดทำบัญชีการเงิน และจัดหาพัสดุอย่างถูกต้อง					
8	สถานศึกษาวางแผนงานพัสดุอย่างเป็นระบบ					
9	สถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างถูกต้อง					
10	สถานศึกษาตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ทรัพย์สินและงบประมาณ					
ด้านบริหารบุคคล						
11	สถานศึกษาวางแผนอัตรากำลัง					
12	สถานศึกษาจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง					
13	สถานศึกษาประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา					
14	สถานศึกษาส่งเสริมบุคลากรในการพัฒนาตนเอง					
15	สถานศึกษาดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากรในสถานศึกษา					
16	สถานศึกษาส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					

ร.ที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
17	สถานศึกษาส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
ด้านบริหารทั่วไป						
18	สถานศึกษาจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา					
19	สถานศึกษาพัฒนาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา					
20	สถานศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา					
21	สถานศึกษาดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา					
22	สถานศึกษาจัดโครงการเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา					
23	สถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

.....

ตำแหน่ง

.....

โรงเรียน

.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

เริ่มสัมภาษณ์เวลา..... จบการสัมภาษณ์เวลา.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การจัดการศึกษาของโรงเรียน

1. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง
2. ปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนของท่านประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาคืออะไร

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาในโรงเรียนเป็นอย่างไร

ภาคผนวก จ
หนังสือขอตกลงเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 6806 (๒๖๖) / นศท/ช
๒๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

10 ตุลาคม 2561

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวสุพัชรา ชันทอง รหัสประจำตัว 58260312 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชา พัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " แนวทางการพัฒนา
ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 " มี
ความประสงค์ จะขอตกลงเครื่องมือวิจัยกับ ครูในโรงเรียนของท่าน ช่วงเดือนตุลาคม 2561 เพื่อประกอบการ
ทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้
นักศึกษาดังกล่าวได้ขอตกลงเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากजूย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ ศร 6806 (๖๖๖) / พิษณุ
๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

10 ตุลาคม 2561

เรื่อง ขอลดลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวสุพัทรา ชันทอง รหัสประจำตัว 58260312 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาวิชา พัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2" มีความประสงค์ จะขอลดลงเครื่องมือวิจัยกับ ครู ใน โรงเรียนของท่าน ช่วงเดือนตุลาคม 2561 เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้ทดลองเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อรุณมาส มากขู้)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลัก

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ที่	ชื่อ	ตำแหน่ง
1.	นายธราธร ตันวิพงษ์ตระกูล	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่เทย
2.	นายประทีป ประทีปยุวพัฒน์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยต้มชัยวงศาอุปถัมภ์
3.	นายพิเชษฐ์ บุญสุข	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยแพ่ง
4.	นายดิษยุทธิ์ บัวจุม	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ลาน
5.	นายจำรัส มุลรัตน์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองปลาสะวาย
6.	นายศักดิ์สุรีย์ ศรีคำ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสามัคคีศรีวิชัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุพัตรา ชันทอง
วัน เดือน ปี เกิด	3 เมษายน 2528
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2545 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลาย โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2550 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	39 ม.11 ต.อินทขิล อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ 50150

